PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb postale I gruppo | Cena 60 lir | Leto XXIV. Št. 70 (6963) | TRST, petek, 22. marca 1968

BANCA D'ITALIA JE PREKINILA Z NAKUPOM ZLATA

CGIL ne bo sodelovala na sedanjih političnih volitvah

Izredno odločna izjava najpomembnejše italijanske sindikalne organizacije glede neudeležbe pri sedanji volilni kampanji

RIM, 21. — Banca d'Italia bo od jutri prekinila z nakupi zlata od zasebnikov. Gre za stališče narodne banke v zvezi s sklepom guvernerjev narodnih bank «zlatega pula», da se v odnosih med bankami ne spremeni cena zlata.

Gre za formalno odobritev uradnih italijanskih oblasti, ki nima nobene drugačne vrednosti.

V ospredju političnega in gospodarskega življenja, pa so kandidature za prihodnje politične volitve, pri čemer je CGIL izdala zelo odločno in zanimivo stališče. CGIL, to se pravi vse njene struje, in različni predstavniki iz raznih strank, je v nedvomnem soglasju s sindikalisti KD in KPI «prepovedal», da se izkorišča oprema sindikata za politično kampanjo. Pri tem pravi CGIL, da ne bo sodelovala pri volilni borbi in da bo s tem prispevala k avtonomnemu razvoju splošne sindikalne bitke.

Poziv vodstva najpomembnejše italijanske sindikalne organizacije CGIL nadaljuje z ugotovitvijo, da lahko delavci kot državljani sodelujejo pri politični borbi, vendar pa ne smejo pri tem opredeliti sindikata. Zaradi tega pozivajo vse sindikalne organizacije, da ne bodo tiskale ali razdelile propagandni material, da ne bodo sklicale skupščin, ki naj podpro volilne liste ali posamezne kandidate. V tej zvezi CGIL odločno poudarja, da nima svojih kandidatov in da kolikor posamezni sindikalni predstavniki kandidirajo na volitve, ne smejo in ne morejo prevzeti odgovornosti za sindikalno organizacijo.

Tajništvo CGIL je zavzelo tudi ostro stališče glede zborovanj, ki naj bi bila pred vhodi na delovno mesto in pri čemer pravi, da se morajo organizacije zavedati, da je osnovni cilj notranja enotnost in da morajo preprečiti predvolilne spore.

Danes se je nadaljevalo obravnavanje kandidatnih list združene socialistične stranke in so po zasedanju volilne komisije izjavili odgovorni predstavniki, da so nekatera najtežja vprašanja uredili. V resnici pa gre za dokaj zapletene zadeve in PSU še ni rešila osnovnih notranjih sporov. Danes so se sestali tudi predstavniki vsedržavnega vodstva KD, ki so prav tako pričeli z obravnavo kandidatnih list, pri čemer se je izkazalo, da obstajajo resne težave med raznimi strujami demokristjanske stranke.

Varnostni svet je razpravljal o Rodeziji

NEW YORK, 21. — Varnostni svet OZN je danes nadaljeval z razpravo o rodezijskem vprašanju. Večina delegatov je za poostritev sankcij. Generalni tajnik OZN je danes izjavil, da bi bilo treba združiti mednarodne sile, ki bi bile edine sposobne odpraviti nevarno razširjenje rasističnih predsodkov. Vsaka država in vsak posameznik ima svojo vlogo, je rekel U Thant v izjavi ob priliki mednarodnega dne za odpravo plemenskega zapostavljanja. V tem obdobju je bilo premalo storjenega, da bi odpravili napačne ideje, kot je ideja o vzvišenosti enega plemena nad drugim, zaradi česar sta se rodili rasna diskriminacija in apartheid.

ADIS ABEBA, 21. — Afričani nočejo več resolucij temveč konkretne ukrepe, ki bi odpravili rasno diskriminacijo, je danes izjavil generalni tajnik organizacije afriške enotnosti Diallo Telli ob priliki dneva proti apartheidu, ki ga slovesno praznujejo po vsej Afriki in še najbolj v Adis Abebi, kjer je sedež zveze.

SALISBURY, 21. — Čeprav ni z nobene strani uradnih poročil, kaže, da rodezijski gverilci nadaljujejo z vdorom v notranjost dežele. Po vesteh iz afriških krogov so osvobodilne enote potisnile globoko v notranjost rodezijske čete, ki so že začele izseljevati belopolte kmetovalce s področja Karoi in Sinoia.

V Salisburyju niso ne zanikali ne potrdili glasov, da so gverilske enote že kakih 140 km od glavnega mesta. Rodoljubi so se razdelili v manjše skupine, ki samostojno operirajo. Rodezijske sile pa nastavljajo samo pasti, v katere naj bi se ujeli gverilci.

Poveljstvo varnostnih sil Rodezije je izdalo poročilo, v katerem govori tudi o nastopu letalstva, ki naj bi «zmanjšalo moralo nacionalistom». Poročilo priznava smrt dveh rodezijskih vojakov, medtem ko naj bi bilo v vrstah gverilcev 14 mrtvih.

BONN, 21. — Kongres nemških socialdemokratov je izvolil Willyja Brandta za predsednika s 325 glasovi proti 8. Brandt se je zahvalil kongresistom, češ da ni vreden tega priznanja.

Istočasno pa se v Zahodni Nemčiji zaostrujejo polemike glede Brandtovih izjav o mejah Nemčije. Kancler Kiesinger je obtožil svojega podpredsednika Brandta, da ni z njim uglasil izjave glede priznanje meje Odra — Nisa. Kiesinger pravi, da je treba o tem vprašanju razpravljati šele, ko bo sprejeta mirovna pogodba, in ko bo obstajala vlada, ki bo predstavljala celotni nemški narod.

DAN OSTRIH BOJEV MED IZRAELOM IN JORDANIJO

Izraelska vojska je vdrla čez črto premirja v Jordanijo

Izraelci so naleteli na hujši odpor kot so pričakovali - Popoldne se je sestal varnostni svet OZN, ki je razpravljal o izraelskem napadu - Izrael ne ogroža samo premirja, temveč povečuje splošno napetost na področju vzhodnega Sredozemlja

TEL AVIV, 21. — Oddelki izraelskih čet so davi ob peti uri prešli na jordansko ozemlje pod pretvezo, da gredo v akcijo «proti saboterjem organizacije El Fatah». Izraelski vojaški predstavnik, ki je objavil to vest, je navedel, da se je v zadnjem času zelo pomnožilo število sabotažnih dejanj in ubojev. Posebej je navedel primer nekega avtobusa, ki je 1. marca zavozil na mino, pri čemer je bilo šest Izraelcev ubitih in 44 ranjenih. Sicer pa je bilo v zadnjem mesecu 37 primerov ubojev. Vojaški predstavnik se še dostavil, da jordanske oblasti niso ničesar naredile, da bi preprečile sabotažo, katere povzročitelji so prihajali z jordanskega ozemlja.

Tudi jordanski vojaški predstavnik je kmalu sporočil, da so izraelske čete ob 5.30 prekoračile reko Jordan ter pri tem uporabljale vse tipe orožja in še helikopterje. Takoj je prišlo do spopadov, v katerih so že imeli Izraelci tudi izgube. Izraelci so sami priznali, da so naleteli na odpor. Njih prvi napad je bil usmerjen proti begunskemu taborišču Karame, kjer naj bi bilo po njih trditvah središče za vežbanje arabskih saboterjev.

Jordansko poveljstvo je začelo izdajati redna vojna poročila. Drugo poročilo je omenjalo bitko južno od Jordana. Poročilo je tudi zatrjevalo, da so jordanske sile ustavile sovražnikovo napredovanje. Tretje poročilo je navajalo, da je izraelski napad razširjen vzdolž 110 km jordanske doline med Tiberijskim jezerom na severu in Mrtvim morjem na jugu.

Dopoldne so Izraelci javili, da so mestece Karame na vzhodnem bregu reke Jordana zavzeli ter preiskali hišo za hišo. Po jordanskih virih je prišlo pri Karamu do hude bitke, v kateri so imeli Izraelci dosti izgub.

Predstavnik jordanskega prometnega ministrstva je povedal, da so bila civilna letala, namenjena v Jordanijo, obveščena, naj ne pridejo v jordanski zračni prostor, da se s tem izognejo morebitnemu tveganju.

Jeruzalemski radio je javil, da je ministrski predsednik Levi Eskol odšel v glavno oporišče, da bi osebno sledil operacijam. Ker je vojni minister general Dayan zaradi včerajšnje nesreče v bolnišnici, je vodstvo ministrstva prevzel ministrski predsednik sam. Dayan pa je s posebnim telefonom sproti o vsem informiran. Izraelski uradni viri zanikajo jordanske trditve o izraelskih izgubah, trdeč, da gre za izmišljene številke in da so njih izgube sploh «relativno majhne».

Šesto jordansko poročilo je navajalo, da so bile opoldne še bitke na področju Shunaha, Karama in Wadi Araba.

Brž ko je prišla vest o izraelskem napadu, je kralj Husein odšel v glavni stan vojske, da bi od tam sledil vojnim akcijam. Seja, ki bi morala biti dopoldne v kraljevi palači ob udeležbi ministrskega predsednika, članov vlade in številnih drugih političnih osebnosti, je bila odpovedana. Tudi ministrski predsednik in veleposlanik ZAR Osman Noury sta odšla v glavni stan vojske. V zunanjem ministrstvu so bila včeraj zvečer dolgo v noč razna posvetovanja, katerih so se udeležili tudi ministrski predsednik Al-Talhouni, namestnik ministrskega predsednika Toukan in drugi. Prišli pa so na razgovor tudi številni veleposlaniki: egiptovski, sirski, saudski, iraški, libanonski, ameriški, francoski, britanski in sovjetski. Vlada je bila tudi v stalnem stiku z jordanskim delegatom pri OZN ter z jordanskimi veleposlaniki v arabskih prestolnicah.

Po poročilu, ki ga je jordansko poveljstvo izdalo ob 12.10, so se začele izraelske sile umikati. Izraelci so tudi pustili na bojišču več oklopnih vozil. Nekateri helikopterji pa so pod močnim jordanskim ognjem odpeljali mrtve in ranjene. Boji so se pomaknili daleč na onstran Mrtvega morja proti jugu. V tem času so bili boji zlasti okrog Wadi Araba severno od Akabskega zaliva.

Jordanski vojaški glasnik je izjavil, da so imeli Izraelci kakih 200 mrtvih in ranjenih. Sestreljena so bila tri letala, uničenih pa je bilo 42 tankov in drugih oklopnih vozil. Po jordanskih virih je pri operaciji sodelovalo od 12 do 15.000 izraelskih vojakov.

V uradnih izraelskih krogih so začeli kmalu popoldne izjavljati, da so se začele izraelske sile vračati v svoja oporišča, potem ko so opravila določeno misijo. Pri tem so podčrtavali, da je ministrski predsednik že v parlamentu izjavil, da se bodo izraelski oddelki še danes vrnili v Izrael in da nimajo namena ostati na jordanskem ozemlju kaj več kot nekaj ur.

Radio Amman je potrdil, da so se boji po 15 urah ob 20.30 (po it. času ob 19.30) končali.

Jordanska vlada je že dopoldne zahtevala takojšnje sklicanje varnostnega sveta OZN. Varnostni svet se je ob 18.28 (it. čas) sestal, da bi pretresel položaj na Srednjem vzhodu. Sklicanje varnostnega sveta pa je zahteval tudi Izrael. Kot govorniki so se vpisali predstavniki Jordanije, Izraela, ZDA in Velike Britanije. Zaradi tega zasedanja je bilo odpovedano zasedanje varnostnega sveta ob 22.30, ko bi moral svet razpravljati o Rodeziji. Prvi je govoril jordanski delegat Muhamed El-Farra, ki je obtožil Izrael, da ovira miroljubno delo Gunnara Jarringa. Poudaril je, da se nameravajo Arabci upirati, kajti trenuten poraz v bitki še ne pomeni izgubljene vojne. El-Farra je tudi kritiziral varnostni svet zaradi njegove pasivnosti ob izraelskih grožnjah tako na sploh kot posebej pri današnjem napadu, katerega je Jordanija že večkrat napovedala. Današnji napad, je dejal El-Farra, je čisto napadalno dejanje, ki daleč presega normalne operacije represalij. «Izraelska napadalna dejanja, je končal El-Farra, morajo naleteti na odločno reakcijo v varnostnem svetu v obliki sankcij.»

Potem je govoril izraelski delegat Yosef Tekoah, ki je zatrjeval, da Arabci ne spoštujejo premirja in nadaljujejo vojna dejanja, ne da bi bil varnostni svet sposoben jih preprečiti. Tudi Tekoah je ponovil izraelsko verzijo, da so izraelske sile vdrle v Jordanijo, ker so hotele razgnati središča «teroristov in saboterjev». Po njegovem govoru je svet prekinil zasedanje, ki se bo nadaljevalo zvečer. Poslušal je še poročilo generalnega tajnika U Tanta, sestavljeno po informacijah generala Bulla. V tem poročilu se zatrjuje, da je Jordanija zahtevala od sil OZN, naj organizirajo sestanek z Izraelci, da se pretrese položaj. Z izraelske strani pa so odgovorili negativno, češ da bi moral tak pogovor biti direkten, brez navzočnosti OZN.

Pozneje je govoril ameriški delegat, za njim alžirski, nato francoski in končno še sovjetski delegat Jakob Malik, ki je dejal, da mora varnostni svet kategorično obsoditi Izrael za to napadalno dejanje in kršitev prekinitve ognja. Tudi francoski delegat — kakor alžirski — je ostro obsodil Izrael, prav tako pa tudi delegat Pakistana in Indije.

Že dopoldne je jordanski minister za informacije Šalah Abu Zeid na tiskovni konferenci v Annamu sporočil, da je kralj Husein poslal brzojavke šefom arabskih držav z zahtevo, da se takoj skliče arabski vrh.

Jordanski ministrski podpredsednik Ahmed Toukan je že v prvih popoldanskih urah sporočil, da je vodja komisije opazovalcev OZN general Odd Bulla zahteval prekinitev ognja med Izraelom in Jordanijo. Vlada ZDA je pa je od izraelske vlade zahtevala, naj umakne svoje čete iz Jordanije. Obenem je vlada ZDA od izraelske in jordanske vlade zahtevala, naj sprejmeta vse potrebne ukrepe za prenehanje bojev. Tudi britanska vlada je pozvala obe bojujoči se stranki, naj boje prenehata. Zlasti je pozvala izraelske sile, naj se vrnejo na svojo stran črte premirja.

BEOGRAD, 21. — Z zaskrbljenostjo so politični krogi in jugoslovanska javnost sprejeli vest o oboroženem napadu Izraela na Jordan. Ta najnovejši akt Izraela po mišljenju tukajšnjih krogov ne ogroža samo premirja na arabsko - izraelskih mejah, temveč povečuje splošno napetost na področju vzhodnega Sredozemlja in s tem ogroža mir na svetu. Najnovejše izzivanje Izraela potrjuje že prej večkrat izraženo mišljenje, da Izraelu sploh ni do mirne rešitve spora, kar je bilo moč sklepati že pri neuspelem prizadevanju Jarringa in upornem ignoriranju resolucije Varnostnega sveta po Izraelu. Jasno je, da Izrael ne bi tako trdoglavo vztrajal pri svojem stališču, če ne bi užival podpore določenih zahodnih krogov, ki vidijo v tem možnost za vmešavanje v vprašanje Bližnjega vzhoda. Napad Izraela na Jordan je samo ponoven poskus Izraela in določenih zahodnih krogov, da se Jordan prisili na separatna pogajanja s svojim napadalcem. Vsak novi požar na področju arabsko - izraelskih meja, ugotavlja Tanjug v svojem komentarju ob najnovejšem napadu Izraela na Jordan, predstavlja veliko nevarnost za izbruh spopada katerega posledice bi lahko bile katastrofalne.

HAVANA, 20. — Vladni funkcionarji so izjavili, da sta bili več kot dve tretjini trgovin in majnih trgovskih podjetij zasebne lastnine na Kubi nacionalizirani po govoru, ki ga je imel 15. marca ministrski predsednik Fidel Castro.

IZ ZVEZNE SKUPŠČINE SFRJ

Cesta Brda-Nova Gorica še vedno na mrtvi točki

Marko Nikezić je prispel v Bukarešto

BEOGRAD, 21. — Na današnji seji organizacijsko političnega sveta zvezne skupščine so bili na dnevnem redu odgovori na vprašanja poslancev. Med drugim je pomočnik državnega tajnika za zunanje zadeve Mitja Vošnjak odgovoril na vprašanja poslanca Vižintina, ki se je zanimal, kako je z rešitvijo zboljšanja cestnih zvez med Brdi in Novo Gorico. Iz odgovora Vošnjaka je razvidno, da se rešitev tega vprašanja, o katerem so se dogovorili za časa obiska predsednika Italijanske vlade Alda Mora novembra l. 1965 v Jugoslaviji, kljub naporom z jugoslovanske strani ni premaknila z mrtve točke. To vprašanje je bilo po besedah Mitja Vošnjaka ponovno na dnevnem redu predsednikov obeh vlad tudi med nedavnim obiskom predsednika zveznega izvršnega sveta Jugoslavije Mika Špiljka v Italiji. Mitja Vošnjak je poudaril, da bo državno tajništvo za zunanje zadeve zaradi posebnega interesa prebivalstva tega področja za vzpostavitev boljše zveze Nove Gorice z Brdi tudi nadalje skrbelo za uresničenje odgovora obeh vlad.

BUKAREŠTA, 21. — Državni tajnik za zunanje zadeve Jugoslavije Marko Nikezić je danes dopoldne v spremstvu dveh pomočnikov in tajnika prispel na dvodnevni uradni obisk v Romunijo. Na letališču v Bukarešti so ga pozdravili zunanji minister Kornelje Manescu in druge osebnosti.

V kratki izjavi na letališču je Nikezić kot glavne teme razgovora s svojim romunskim kolegom omenil izmenjavo misli o novih možnostih razvoja dvostranskih odnosov in o važnih mednarodnih vprašanjih. Ministra bosta več kot verjetno razpravljala o položaju na Bližnjem vzhodu ob najnovejšem napadu Izraela na Jordan, o vojni v Vietnamu, evropski varnosti, državah v razvoju in drugih vprašanjih. Razgovori med ministroma in njunimi sodelavci so se pričeli neposredno po kosilu, ki ga je Manescu priredil v čast svojega gosta.

Zvečer je bil Marko Nikezić na baletni predstavi «Romeo in Julija» v bukareštanski Operi, po predstavi pa je bil gost na intimni večerji, ki jo je v njegovo čast priredil minister Manescu.

Skala je podrla neko hišo v Genovi

GENOVA, 21. — Zaradi več kubičnih metrov velike skale, ki se je zavalila s hriba, se je danes zrušil del hiše v Ul. Digione, ki je v višjem predelu Genove. Nesreča se je pripetila ob 18.40, ko je bilo v hiši precej ljudi. Vsega skupaj je uničenih 34 stanovanj preostali del stavbe, v katerih je še 90 stanovanj, pa so nemudoma izpraznili. Izpod ruševin so potegnili številne ranjence in mrtvo žensko, ki so jo identificirali za 53-letno Jolando Bonaccini. Nekaj ur kasneje je umrla tudi 62-letna Jolanda Anselmi. Kaže, da drugih mrtvih ni, medtem ko je 13 stanovalcev ranjenih.

Trenutno še ni znano, koliko oseb je še pod ruševinami. Kasneje se je zvedelo, da se je večji del pobočja zrušil na šest nadstropij visoko stavbo v predmestju Genove. Na kraj nesreče so prišli prefekt, kvestor, poveljnik karabinjerjev, župan s številnimi občinskimi svetovalci, ki so ob 22.30 prekinili sejo. Reševalne ekipe so še vedno, kljub nevarnosti usadov zemljišča, na delu, ki ga opravljajo v luči reflektorjev. Pozno zvečer so izpraznili novo osemnadstropno hišo, ki je na vrhu skalnate stene kakih 100 m od kraja usada. Notranji minister Taviani, katerega so nemudoma obvestili o nesreči, je dodelil 10 milijonov lir za pomoč prizadetim družinam.

Ponoči so ugotovili, da sta pod ruševinami še dve mrtvi ženski. Poveljstvo mestnih stražnikov je zaključilo pregled seznamov stanovalcev podrtega dela hiše. 30 oseb se ni odzvalo pozivu, vendar so preiskovalni organi pripomnili, da to število še ni dokončno.

NA UNIVERZAH IN SREDNJIH ŠOLAH

Nekatere fakultete v Rimu in drugod so še zasedene

Po sporazumu med ravnateljem in dijaki se bo jutri nadaljeval reden pouk na liceju «Mamiani»

RIM, 21. — V rimskem vseučilišču so se danes predavanja redno odvijala v vseh nezasedenih fakultetah. Po nedeljskem sklepu medfakultetnega sveta so danes potrdili zasedbo fakultet za filozofijo, fiziko in arhitekturo, ki so jih spremenili v «zaprto zasedbo», kar pomeni, da se lahko zadržujejo v fakultetah le tisti, ki so solidarni z načeli «Študentovskega gibanja».

Na fakulteti za fiziko so se ponovno pojavile straže, ki preprečujejo vstop študentom in profesorjem. Isto se je zgodilo na filozofski fakulteti, kjer dovoljujejo vstop le tistim profesorjem, ki so se odločili za način izpitov, kot so ga zahtevali študenti. Na pravni fakulteti je prišlo med predavanjem prof. Cotte do majhnega incidenta, ki je ostal brez posledic. Skupina študentov, verjetno filozofske fakultete, je prišla v predavalnico in skušala, brez uspeha, prekiniti profesorja.

Približno 300 študentov je danes popoldne zasedlo ekonomsko fakulteto. Glavni vhod so študentje zastražili in nalepili velik lepak, s katerim javljajo, da so ponovno zasedli fakulteto, ker profesorji niso sprejeli njihovih pet osnovnih zahtev. Študentom je dovoljen vstop le skozi stranski vhod, kjer je tudi straža, ki izbira denarne prispevke za študentovsko gibanje. Pred glavnim vhodom fakultete se je včeraj zbralo približno 100 študentov.

Na milanski univerzi je fakulteta za humanistične vede še vedno zasedena, medtem ko so predavanja na pravni redno potekala. Rektorju univerze prof. Polvaniju so izročili «programsko listino», ki so jo ponoči potrdili na zasedanju študentov.

V Bologni so še vedno zasedene fakultete za fiziko, pravo, filozofijo, političnih ved in medicine, medtem ko so danes prekinili didaktično dejavnost tudi na fakulteti za industrijsko kemijo. Študenje so sestavili dve resoluciji. V prvi navajajo, da je nemogoče uvesti konstruktivni dialog s profesorji za rešitev nekaterih problemov, v drugi pa so potrdili načrt o ustanovitvi študijskih odborov.

Dijaki rimskega liceja «Mamiani» danes niso mogli v šolo, ker je profesorski zbor včeraj sklenil za nedoločen čas zapreti zavod. Kot vzrok so profesorji navedli incidente prejšnjih dni, ko je velika skupina dijakov zasedla licej. Dijaki so zapustili zavod šele po nastopu policijskih sil. Kakih 200 dijakov se je ustavilo pred šolo, njihova delegacija pa je šla k šolskemu skrbniku, kjer je protestirala zaradi zapore zavoda. Ravnatelj zavoda prof. Tullio se je o položaju razgovarjal tudi z ministrskimi funkcionarji. Ravnatelj je rekel, da so dijaki postavili za profesorje nesprejemljive pogoje. Dijaki, ki so se zbrali pred zavodom, so kritizirali ukrep profesorskega zbora in so izjavili, da je zelo težko «ustvariti demokratično ozračje z osebami, ki ne razumejo pravih vzrokov naše akcije». Tudi starši številnih dijakov so šli k šolskemu skrbniku protestirat zaradi prekinitve pouka

Jutri se bo nadaljeval redni pouk na liceju Mamiani. Tako je danes sklenil profesorski zbor, ki je potrdil sporazum med ravnateljem in dijaki. Ti se bodo lahko zbrali v popoldanskih urah v šolskem poslopju zaradi obravnavanja izključno šolskih vprašanj. Pri sestankih bo prisoten ravnatelj ali njegov namestnik, ki pa se ne bo vmešal v razprave in ne bo niti glasoval.

Rektor rimske univerze je v informativnem biltenu rektorata potrdil, da so pripadniki MSI povzročili v soboto hude izgrede, med katerimi so metali s strehe na študente opeke, drobce šip, ki so jih namenoma razbili in druge predmete. Razgrajače je vodil misovski poslanec Caradonna z drugimi člani vodstva. Ti so vandalsko razbijali vse, kar jim je prišlo pod roko.

Ob zaključku zelo živahne razprave med zasedanjem študentov so danes ponoči zasedli tudi fakulteto političnih ved v Pavii. Nocoj so zasedli tudi katoliško univerzo Svetega srca v Milanu. Na zasedanju so študenti sklenili, da jih bo 300 prenočilo v notranjosti univerzitetnega poslopja, okoli katerega je polno policijskih in karabinjerskih sil.

UGIBANJA O IZDAJI ŠEJNE

Veliko zborovanje v Pragi proti predsedniku Novotnemu

Posvetovanja češkoslovaških generalov z odgovornimi predstavniki sovjetske armade - Stavka varšavskih študentov

PRAGA, 21. — Predsednik Novotny je zanikal dopisniku «Zemedelske Noviny», da bi bil bolan in da bi bil v bolnišnici. List nadaljuje, da se pričakuje od predsednika republike «dekorozen umik» in da zaradi tega ni treba govoriti o raznih boleznih, češ da je Novotny preživel zadnje razdobje na svojem domu.

General Čepički je danes izjavil, da je general Šejna poznal samo razne delce celotnega obrambnega sistema, zaradi česar «CIA», materiala ne bo mogla uporabiti v večji meri in da so sprejeli ukrepe, da ta material ne bo uporaben.

Prezidij češkoslovaške narodne skupščine je sklenil, da bodo obravnavali položaj predsednika republike Novotnega na osnovi členov 43 in 60 češkoslovaške ustave, ki določata, da je predsednik odgovoren za izvajanje svojih pristojnosti.

Danes je prezidij sindikatov izjavil, da so vse sindikalne organizacije sprejele resolucije, ki zahtevajo ostavko predsednika republike za pospešitev demokratičnega procesa.

Včeraj je bilo v Pragi izredno obiskano masovno zborovanje, na katerem je bilo prisotnih preko 18 tisoč mladincev in na katerem so odobrili pismo parlamentu, ki zahteva odstranitev predsednika republike, ki ne odgovarja nacionalnim zahtevam češkoslovaške države in pri čemer gre za odnos med Čehi in Slovaki.

V odgovornih češkoslovaških krogih se mnogo govori o stališču Novotnega, ki še vedno ne namerava dati ostavke. Po vsej verjetnosti računa na dve možnosti. Prvič, da bi prišlo do napačnih ukrepov, ki bi lahko okrepili njegovo stališče. Drugič pa obstaja CK, v katerem ni prišlo do izmenjav in v katerem lahko pride do različnih stališč.

Sovjetska agencija Tass poroča, da je češkoslovaški general Tepich danes odpotoval iz Moskve v Prago po posvetovanjih, ki so trajala dva dni z odgovornimi predstavniki sovjetskih oboroženih sil. Načelnik uprave za politična vprašanja češkoslovaške armade general Tepich, je zagotovil, da bo še nadalje obstajalo tesno sodelovanje med Sovjetsko zvezo in ČSSR. General Tepich se je sestal s sovjetskim ministrom za obrambo maršalom Grečkom in načelnikom političnega oddelka sovjetske armade generalom Jepiševom.

VARŠAVA, 21. — Danes se je šele popoldne pričela stavka varšavskih študentov, ko so zasedli univerzo. Vse se je razvijalo zelo mirno, nekako po predhodnemu dogovoru Policije ni bilo ne pred univerzo ne v njej in so vse vhode na univerzo zasedli študenti. Univerzitetne oblasti so razobesile proglase, v katerih obsojajo stavko in pravijo, da se z njo ne strinjajo in da bodo stavkajoči zapadli rednim sankcijam.

VOJNA V VIETNAMU

«ZDA ne morejo doseči vojaške zmage»

Čete FNO so obstreljevale letališče pri Sajgonu
Švedski ministrski predsednik je spet obsodil ameriško politiko v Vietnamu

WASHINGTON, 21. — ZDA ne morejo doseči vojaške zmage v Vietnamu. Tega mnenja je general David Shoup, bivši poveljnik marincev, na katerega se je z vprašanjem obrnila senatna komisija za zunanje zadeve, ki razpravlja o ameriški politiki v Aziji. Potem ko je dejal, da vojaške operacije doslej niso imele mnogo uspeha pri poskusih, da bi uničile narodnoosvobodilne sile, je Shoup dejal, da se mu zdijo malo prepričljivi argumenti za opravičevanje ameriške intervencije v Južnem Vietnamu.

V današnjih prvih jutranjih urah so čete FNO odprle ogenj iz možnarjev proti letalskemu oporišču Ton Som Nhut na periferiji Saigona. Znotraj tega oporišča se nahaja glavni stan generala Westmorelanda. Napad je pomenil nemajhno presenečenje, saj so imeli Američani to področje za «očiščeno». Prvič so čete FNO pri tem napadu uporabile tudi posebne 75-limitrske topove.

Nekaj ur prej so se ameriške in južnovietnamske vladne čete iz operacije «volja do zmage» spopriljele z močnim oddelkom narodnoosvobodilnih sil kakih 40 km vzhodno od prestolnice. Nadalje je prišlo včeraj do dveh spopadov blizu Saigona. Ameriški bombniki so tudi danes bombardirali razne kraje v Severnem Vietnamu.

Švedski ministrski predsednik Tage Erlander je davi spet poudaril politiko aktivne nevtralnosti svoje vlade in je ostro kritiziral ameriško politiko v Vietnamu. Obsodil je tudi rasno diskriminacijo v Južni Afriki, portugalsko kolonialno politiko in zatiranje v Grčiji.

Umrl je antifašist prof. Gustavo Colonetti

TURIN, 21. — Danes je v 82. letu starosti umrl znanstvenik, univerzitetni profesor, bivši predsednik državnega sveta za raziskave, večkratni častni doktor, član italijanske in tujih akademij znanosti, prof. Gustavo Colonetti. Pokojni je bil preprican antifašist, zaradi česar se je moral leta 1943 umakniti z družino v Švico. Ob povratku v domovino je bil član demokristjanskega vsedržavnega sosveta in strankin poslanec v ustavodajni skupščini. Julija leta 1963 so ga izvolili za tujega člana poljske akademije znanosti. Svojo dejavnost je osredotočil v raziskave elastičnosti pri gradnjah.

Pokojnikovi vdovi Adi in štirim Colonettijevim sinovom so poslali sožalne brzojavke predsednik republike Saragat predsednik vlade Moro, zunanji minister Fanfani in drugi.

ROCKEFELLER NE BO KANDIDIRAL

NEW YORK, 21. — Na tiskovni konferenci je guverner države New York Nelson Rockefeller sporočil, da se ne namerava potegovati za kandidaturo republikanske stranke pri prihodnjih predsedniških volitvah v ZDA.

Rockefeller je dejal, da ne bo skušal ne direktno ne indirektno dobiti kandidature republikanske stranke. Gre za odločitev, ki jo je sprejel po dolgem in zrelem premisleku, po razgovorih z republikanskimi voditelji in kljub močnemu pritisku, ki so ga izvajali nanj, je dejal Rockefeller.

Dejstvo je, je dostavil, da želi velika večina republikanskih voditeljev za kandidata Richarda Nixona. «Jaz pa ne razpolagam z dovolj velikim številom pristašev, da bi lahko zmagal na republikanski konvenciji. Boj med političnimi osebnostmi bi bil škodljiv za stranko in za državo.» Dejal je še, da ne bi sprejel podpredsedstva. Na vprašanje o Vietnamu ni dal jasnega odgovora

Senator Eugene McCarthy pa je danes objavil svoj program v osmih točkah, po katerem bi, če bi bil izvoljen, napravil konec vojni v Vietnamu.

Soraes interniran

LIZBONA, 21. — Odvetnik Mario Soraes, ki je eden najbolj vidnih članov socialistične opozicije proti Salazarjevemu režimu, je danes odpotoval iz Lizbone na otok S. Tomè sredi Atlantskega oceana ob zahodnoafriški obali, kjer bo ostal za nedoločen čas, v pregnanstvu.

Portugalska vlada od konca druge svetovne vojne ni več kaznovala političnih nasprotnikov s pregnanstvom, temveč jih je pošiljala v zapore. Tudi odvetnika Soraesa je doletela ista usoda, saj so ga dvanajstkrat aretirali in vsakikrat je prestal krajšo ali daljšo dobo v zaporu. Med drugimi ga vlada obtožuje, da je lani navezal stike s socialisti Skandinavije, med katerimi je bil tudi švedski ministrski predsednik Tage Erlander, in drugih evropskih držav. Pred njegovim odhodom je prišlo na letališču do spopadov med Soraesovimi prijatelji in policijo.

ZAGREB, 21. — Mlada jugoslovanska zakonca Lidija in Vladimir Paleček z Makarske bosta jutri odpotovala iz Zagreba, kjer študirata agronomijo na univerzi, v Montevago, ki je bil najbolj prizadet med zadnjim katastrofalnim potresom na Siciliji. Zakonca Paleček sta ob potresu na Makarski izročila italijanskemu konzulu v Zagrebu svoja poročna prstana za dva novoporočenca po katastrofi na sicilskem otoku. V znak priznanja za njun dar, ju je predsednik sicilske dežele povabil na poroko, ki bo 23. t.m. v šotorišču Montevaga.

PISA, 21. — Danes se je zrušil 138 m dolg most preko Arna v Santa Croce. Most, ki so ga zgradili 1947. leta, je utrpel zaradi povodenj nekaj škode, ki so jo v teh dneh popravljali. Šest delavcev je danes delalo ob levem stebru. Ti so se sreča še pravočasno zavedli nevarnosti in so se z gumijastim čolnom na motorni pogon oddaljili in se tako rešili.

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 13,2, najnižja 11,5, ob 19. uri 11,8 stop., vlaga 90 odst., zračni tlak 1013,2 pada, brez vetra, nebo pooblačeno, padavine 0,4 mm, morje skoro mirno, temperatura morja 9,2 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, PETEK, 22. marca VASILIJ
Sonce vzide ob 6.04 in zatone ob 18,20. — Dolžina dneva 12,16. — Luna vzide ob 3.04 in zatone ob 10.56.
Jutri, SOBOTA, 23. marca SLAVA

SEJA DEŽELNEGA SVETA

Tudi svetovalci večine priznavajo potrebo po spopolnitvi programa

Včeraj so spregovorili v razpravi o deželnem programu za gospodarski razvoj Moschioni (KPI), Bisol (bivša PSDI), Devetag (PSU) in Metus (KD)

Na včerajšnji seji deželnega sveta so v razpravi o deželnem programu za gospodarski in socialni razvoj spregovorili štirje svetovalci: Moschioni (KPI), Bisol (bivša PSDI), Devetag (PSU) in Metus (KD).

Moschioni je obravnaval predvsem deželni program v zvezi s kmetijstvom, ker je strokovnjak v tej panogi. Rekel je, da se program sklicuje na nekatere podatke in dokumente, ki jih deželni svetovalci ne poznajo in se zato ne morejo izreči o njih. Rekel je, da obstaja protislovje med polomom, ki ga je doživela politika stimulansov v kmetijstvu, in med trditvijo, da sta bila prvi in drugi zeleni načrt uspešna. Govori se o obširnih možnostih in pristojnosti dežele v kmetijstvu, zatem pa se dežela prilagaja državni zakonodaji na tem torišču. Rekel je nadalje, da program malo govori o melioracijah in namakanju zemljišč, čeprav gre za dve osnovni vprašanji. Moschioni je govoril tudi o delavcih in kmetih, ki so zaposleni v kmetijstvu, ter o izbiri raznih kultur.

Svetovalec Bisol, ki je pred kratkim izstopil iz PSU, je rekel, da upa, da bodo v prihodnosti spremenili in izboljšali program. Zatem je polemiziral s PSU glede nalog pokrajin v načrtovanju. Poudril je proizvodne značilnosti načrta in rekel, da se ne smejo polagati vsi upi v državne posege. Obsodil je dejstvo, da uporabljajo ljudje iz dežele prihranke za naložbe izven dežele, medtem ko je potreben tu denar za gospodarski in socialni razvoj. Na koncu je rekel, da bi se morale izbire v programiranju opirati na krajevne potrebe in ne bi smeli prihajati iz središča.

Svetovalec Devetag je predvsem zavrnil očitek, da je bil sestavljen program iz volilnih nagibov ter je dejal, da je sad dolgega in navdušenega proučevanja, pri katerem so bile udeležene vse ustanove ter predstavniki delavstva, gospodarstva in kulture v deželi. Postopek pri sestavljanju programa je bil dolg in popolnoma naravno je, da so ga predložili v zadnjem letu prve zakonodajne dobe. Če ne bi ga predložili, bi lahko opozicija očitala večini, da je storila hudo napako. Programiranje pomeni izbiro, kadar pa se izbira mora vedno ostati kdo nezadovoljen. Vsekakor je načrt zelo elastičen in se bo lahko vedno prilagajal novi stvarnosti.

Prekinitev razprave je omogočila, da je deželni svet odobril važne zakone, kakor je bil tisti o priključku k avtocesti iz Gorice v Villesse. Hkrati pa je večina lahko ugotovila, kakšna je politična volja vseh njenih sestavnih delov nasproti stališčem sindikatov. PSU ni mogla ostati gluha do stališča delavcev; srečanje med političnimi in sindikalnimi silami pa je končno zadovoljilo vse. Na ta način je program na poti h gospodarskemu in socialnemu napredku našega prebivalstva.

Naša dežela meji z Avstrijo in Jugoslavijo in naša dolžnost je, da izkoristimo njeno ugodno zemljepisno lego, je dejal Devetag. zlasti je treba razviti dobre odnose z Jugoslavijo in z njenim ljudstvom, do katerega gojimo prijateljska čustva. Zaradi tega bo velike važnosti tudi nova cestna povezava. Na koncu je Devetag rekel, da bodo z uresničenjem načrta rešena tudi razna vprašanja delavskega razreda

Svetovalec Metus (KD) je precej učeno govoril o načrtovanju in se pri tem skliceval tudi na razne pisce, t. j. celo na bivšega predsednika republike Einaudija. Obširno je obravnaval vprašanje, ali je lahko program globalen ali ne in prišel je do zaključka, da ni mož govoriti o globalnem načrtovanju v okviru dežele, saj ima pri tem mnogo pristojnosti država. Na koncu je poudaril, da bo treba predvsem ustanoviti center za programiranje, saj bi sicer ne bilo nikogar, ki bi lahko usklajeval razne pobude. Svetovalec je dejal, da mora dežela zahtevati od države prispevke na podlagi člena 50 statuta ter da bi morali bolj izkoristiti za razne naložbe velike vsote prihrankov, ki ležijo v raznih bankah in posojilnicah v deželi. Tudi on je rekel, da ne bi smeli preveč prihrankov uporabiti izven dežele, kar je že pred njim poudaril svetovalec Bisol. Danes se bo razprava nadaljevala in bo prvi spregovoril svetovalec Calabria (KPI).

Občni zbor članov bolniške blagajne obrtnikov

V nedeljo ob 9. uri in v drugem sklicanju ob 9.30 bo v Ul. S. Nicolò št. 5 občni zbor članov bolniške blagajne obrtnikov. Na dnevnem redu so: čitanje in odobritev zapisnika prejšnjega občnega zbora, poročilo predsednika, odobritev obračuna za leto 1967, izvolitev predsednika upravnega sveta in nadzornega odbora za prihodnja tri leta, odobritev proračuna za leto 1968 in razno. Kdor se ne more udeležiti občnega zbora, naj da pooblastilo kakemu drugemu članu ali svojcu, ki pa mora biti vpisan v blagajno.

Odobren proračun nabrežinske občine

Sinoči je bila v Nabrežini seja občinskega sveta, ki je zaključil diskusijo o letošnjem občinskem proračunu in ga z večino glasov odobril. Za proračun je glasovalo 12 svetovalcev (LSS. KD in PSU), proti pa 4 komunistični svetovalci.

Letošnji proračun devinsko-nabrežinske občine predvideva skupno 266.968.935 lir izdatkov, 206.890.496 lir dohodkov. Predvideni primanjkljaj znaša torej skupno 60.078.439 lir, ki bi ga krili z državnim prispevkom 45.078.439 lir in posojilom 15 mil. lir. Podrobneje bomo še poročali.

Program in liste KPI za volitve

Jutri ob 11. uri bo na sedežu tržaške avtonomne federacije KPI tiskovna konferenca, na kateri bodo časnikarje seznanili s programom in listami kandidatov za poslansko zbornico, senat in deželni svet.

O programskih smernicah bo govoril tajnik federacije prof. Paolo Sema, predsedoval pa bo senator Vidali.

PRVA LETOŠNJA REDNA SEJA UPRAVNEGA SVETA

Avtonomna pristaniška ustanova uresničuje svojo mednarodno vlogo

V deželnem okviru se usklajuje vprašanje cestnih in železniških povezav - Odobren osnutek proračuna

V dvorani pomorske postaje je bila včeraj pod predsedstvom dr. Franzila prva letošnja redna seja upravnega sveta tržaške avtonomne pristaniške ustanove, katere so se udeležili predstavniki vseh zastopanih ustanov in organizacij.

Predsednik dr. Franzil je imel uvodno poročilo, v katerem je poudaril, kako je avtonomna pristaniška ustanova že stopila na pot, ki jo je začrtal ustanovni zakon ter na pot uresničitve razvojnih gospodarskih programov pristanišča v deželnem, državnem in mednarodnem merilu. Pri tem je dr. Franzil poudaril veliko važnost razvoja pristanišča kot sredstva za obrambo in krepitev mednarodnega blagovnega prometa na osnovi starih tradicij in novih perspektivnih možnosti. Zato pristaniška ustanova polaga največjo pozornost Avstriji, Češkoslovaški, Madžarski, Nemčiji in drugim državam, ki se uresničuje zlasti z obnovitvijo neposrednih dogovorov, kot na primer s Češkoslovaško in Madžarsko, s stalnimi stiki s komisijo za razvoj pristaniškega prometa in z neposrednimi odnosi z operaterji.

V deželnem okviru, je ugotovil dr. Franzil, se pristaniške koristi usklajujejo s celotnim vprašanjem cestnih in železniških zvez, ki naj omogočijo pristanišču boljše prometne zveze tako z ostalimi italijanskimi pokrajinami kot z inozemstvom. Nadalje je dr. Franzil izjavil, da se pristaniška ustanova zelo zanima za dograditev pomola VII. Zato je pristaniška ustanova že zaprosila deželno upravo, naj poskrbi za gradnjo dohodne ceste do pomola VII in ustreznega železniškega vozla. V pristanišču pa so sedaj v teku dela za okrepitev naprav v vrednosti 200 milijonov lir, ki so jih nakazali iz «sklada za Trst»; za popravilo plavajočega žerjava «Ursus» pa je bilo porabljenih 150 milijonov lir, ki jih je nakazala državna uprava.

Nato je predsednik upravnega sveta govoril o pristaniški dejavnosti v lanskem letu in v prvih dveh mesecih letos, ko je šlo skozi vse pristaniške naprave 2.939.654 ton blaga, ali za 156 odstotkov več kot v istem času lani. To povišanje pa je treba pripisati izključno dovozom velikih količin surovega petroleja za cezalpski naftovod.

Dr. Franzil je zatem sporočil članom sveta, da je pristaniška ustanova, takoj ko je zvedela za stališče ministrstva za zunanjo trgovino, ki meni, da je treba prosto pristaniško področje v Trstu smatrati za ozemlje držav, ki niso članice EGS, posredovala pri vseh pristojnih organih, da se odpravijo vse ovire, ki lahko zavirajo redno delovanje pristanišča tudi glede industrijskih podjetij. V tej zvezi je dr. Franzil prečital brzojavko ministra za zunanjo trgovino, ki zagotavlja, da Trst ne bo prizadet.

Potem ko je dr. Franzil sporočil, da je predsednik evropskega parlamenta sprejel njegovo vabilo, naj obišče Trst, je upravni odbor razpravljal in odobril osnutek proračuna pristaniške ustanove, v katerega so vključili vse pasivne postavke bivše uprave Javnih skladišč, ki znašajo skupno 1.240.220.929 lir.

Upravni svet je nato odobril prehod površin, imovine in naprav, ki so bile last pomorske uprave in države, v last pristaniške ustanove. Za upravljanje te imovine je bil ustanovljen poseben urad; s 1. januarjem letos pa je bil ustanovljen tudi pristaniški urad za delo. Na seji so ustanovili posvetovalni odbor za proizvodnost dela v pristanišču; za pristaniški regulacijski načrt in za ureditev cestnega prometa v pristanišču; komisijo za proučitev poslovnika o osebju; komisijo za proučitev konvencije z železniško upravo in komisijo za proučitev konvencije z ministrstvom za javna dela.

Ob koncu seje je upravni svet proučil protest sindikalnih organizacij glede ozkega tolmačenja ministrstva za trgovinsko mornarico člena 24 ustanovnega zakona pristaniške ustanove, na osnovi katerega bi morali nekateri uslužbenci bivših Javnih skladišč, ki so prešli v službo nove ustanove, počakati na napredovanje, ki jim pritiče, do vstopa v veljavo novega poslovnika o osebju. Glede tega je svet sklenil, da se omenjena napredovanja odobrijo in da jih bodo dokončno potrdili potem, ko bo odobren nov poslovnik.

Jutri v Vidmu zasedanje o živinoreji

Jutri bo v občinski palači v Vidmu prvo deželno zasedanje o živinoreji, za katero je dalo pobudo odborništvo za kmetijstvo. Ob tej priliki je odbornik Comelli naglasil razloge za sklicanje zasedanja. Dejal je, da predstavlja živinorejska proizvodnja nad 50 odstotkov vseh dohodkov v kmetijstvu. Med potrošnjo mesnih izdelkov in rejo živine nastaja vedno večji razkorak zaradi česar bo treba obnoviti živinorejo, upoštevajoč tudi konkurenco držav Evropske gospodarske skupnosti, kjer se proizvodni stroški nižajo. Upoštevati je treba namreč znanstveni, tehnični in tehnološki razvoj, ki terja tudi spremembo ustroja tržišč. Zato se morajo kmetijski strokovnjaki stalno spopolnjevati ter se prilagajati napredku.

Prvega zasedanja o živinoreji se bo poleg predstavnikov najvišjih oblasti udeležil tudi deželni predsednik Berzanti, ki bo tudi na kratko spregovoril. Zasedanje se bo pričelo ob 9.30 s pozdravom in uvodnim poročilom odbornika Comellija. Ob 10.30 pa bo dr. Mario Bonsembiante, ravnatelj zavoda za živinorejo pri padovski univerzi, govoril o temi «Sodobni prijemi pri proizvodnji govejega mesa». Ob 11.30 bo prof. Gualfardo Piccoli, načelnik agrarnega inspektorata za Benečijo, govoril o «Perspektivah razvoja živinoreje v Furlaniji - Julijski krajini s posebnim poudarkom na furlansko rdečelisasto pasmo».

Zasedanje se bo ponovno pričelo popoldne ob 12.30 s poročilom prof. Bottazzija o «Vplivih na proizvodnjo mleka in sira», o čemer se sedaj razpravlja po vsej Italiji. Nato bo sledila razprava ob 18.30 pa bo odbornik Comelli povzel njene zaključke. Sledi bo sprejem na županstvu.

Deželna posvečena živinoreji veliko pažnjo, saj je izdala poseben zakon, na podlagi katerega je prispevala lani 800 milijonov lir za živinorejo.

● **Danes ob 20.30 bo v Ljudskem domu v Ul. Madonnina 19** javna razprava o vprašanju italijanske univerzitetne reforme, o borbah študentov proti načrtu GUI in o stališču KPI. Govorila bo poslanka Rossana Rossanda. Vstop prost.

Razstave

Od 23. marca do 11. aprila bo v umetnostni galeriji «Centro arte viva» — Feltrinelli v knjigarni Feltrinelli na Korzu Italia 3 razstava pod naslovom **«Arte povera»** s sodelovanjem večjega števila razstavljavcev. Otvoritev razstave bo v soboto 23. tm. ob 18. uri.

Odloženi obiski v umobolnici

Uprava pokrajinske psihiatrične bolnišnice pri Sv. Ivanu sporoča, da bodo zaradi stavke uslužbencev danes odloženi običajni obiski bolnikov v umobolnici, bolnišnici za kronične bolezni in v pokrajinskem nevrološkem sanatoriju.

Izleti

SPDT priredi v nedeljo, 24. marca izlet z avtobusom v **Planico** ob priliki skokov za pokal Kongsberg. Cena izleta znaša 1.500 lir za člane in 1.800 lir za nečlane.
Čas za vžpisovanje je samo še danes, 22. marca do 12. ure v Ulici Geppa 9/II. Odhod avtobusa ob 6. uri zjutraj.

Darovi in prispevki

Dr. Drago Martelanc daruje 5000 lir za spomenik padlim partizanom na Opčinah.

Mali oglasi

GOSPODARSKO DRUSTVO NA KONTOVELU razpisuje mesto gostilničarja. Pismene ponudbe sprejme odbor. Naslov Gospodarsko društvo, Kontovel **št. 152, Trst.**

Slovenska prosvetna zveza
priredi
v Kulturnem domu v Trstu
v soboto, 23. marca ob 20.30
I. VEČER SLOVENSKE ZBOROVSKE PESMI
in v nedeljo, 24. marca ob 17. uri
II. VEČER SLOVENSKE ZBOROVSKE PESMI
S SODELOVANJEM TRŽAŠKIH IN GORIŠKIH PEVSKIH ZBOROV
Vstopnina za vsako prireditev 500 lir
Prodaja in rezervacija vstopnic od jutri, 20. t. m. dalje v Tržaški knjigarni, Ul. sv. Frančiška 20, tel. 61-792
Zaradi precejšnjega organizacijskega dela naprošamo cenjeno občinstvo, da si pravočasno oskrbi vstopnice.

KASA

Krožek absolventov trgovske akademije javlja, da bo 28. marca v mali dvorani Kulturnega doma
PRVI REDNI OBČNI ZBOR.
Prvo sklicanje ob 20.30, drugo sklicanje ob 21.00, ob katerem koli številu prisotnih članov.
Dnevni red:
1. Izvolitev predsedstva in volilne komisije. 2. Poročilo. 3. Diskusija. 4. Razrešnica obstoječemu odboru. 5. Volitve. 6. Razno.

SPDT obvešča
svoje člane, da bo redni letni
OBČNI ZBOR
5. aprila v Ul. Geppa 9 ob 20.30 v prvem sklicanju, v primeru nezadostnega števila pa ob 21. uri.
Člani, ki še niso poravnali članarine za leto 1967, naj to čimprej storijo še pred občnim zborom.

Gledališča

Koncertna sezona
Blagajna gledališča Verdi sprejema naročila za abonmaje za spomladansko simfonično sezono, ki se bo začela 30. tm. z izvedbo Verdijevega «Requiema» pod vodstvom dirigenta Carla Marie Giulinija.
Vsa pojasnila glede abonmajev in programa so na razpolago pri blagajni gledališča (tel. 23-988).

Kino

Nazionale 16.30 «Angelica ed il gran Sultano». M. Mercier, R. Hosseln. Technicolor.
Excelsior 16.00 «La religiosa». A. Karina, F. Rabal. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Fenice 16.00 «A sangue freddo». Panavision. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Eden 16.30 «Vivere per vivere». Režija C. Lelonc, Ives Montand, Annie Girardot. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Grattacielo 16.00 «Il dottore Dolittle». R. Harrison. Senzacionalni film v Tod AO devetih oscarjev.
Ritz (Ulica San Francesco štev. 10) 16.00 «Questo mondo proibito». Edinstveni dokumentarni film v barvah. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Alabarda 16.30 «Una colt in pugno al diavolo». B. Henry. Technicolor.
Filodrammatico 16.30 «I piaceri della notte». N. Benquel, G. Tinti. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Moderno — Zaprto.
Cristallo 16.30 «Quella sporca dozzina» Lee Marvin Metrocolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Garibaldi 16.30 «Allarme in 5 banche» Technicolor. E. Martinelli, J. Seberg.
Capitol - Zaprto. V soboto «Diabolik».
Aurora 16.30 «Io, due figlie e tre valigie». Louis de Funes. Barvni zabavni film.
Impero 16.30 «Sinfonia di guerra». Technicolor.
Astra 16.30 «Più micidiale del maschio». Sylva Koscina. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Vittorio Veneto 16.00 «Due per la strada». A. Hepburn, A. Finney. Technicolor.
Ideale 16.00 «Il lungo duello». Yul Brynner, T. Howard. Technicolor.
Abbazia 15.30 «Lo specchio della vita». Lana Turner, John Gavin. Technicolor.

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 21. marca 1968 se je v Trstu rodilo 17 otrok, umrlo pa je 14 oseb.

UMRLI SO: 83-letna Ida Trevisini vd. Lorenzini, 78-letna Anna Razza, 65-letni Vladimiro Depolo, 46-letni Alessandro Turcic, 93-letna Domenica Kossovich vd. Benussi, 84-letna Cecilia Zuchiatti vd. Macorin, 82-letna Berta Volic vd. Zennaro, 78-letni Eugenio Amati, 55-letna Maria Piscanc, 66-letna Maria Corda vd. Mercantel, 71-letni Emilio Delise, 71-letna Anna Donda por. Colonna, 77-letna Maria Lunardis vd. Thaumuller, 67-letna Valeria Botteghelli.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 8.30 do 19.30)
Godina, Trg S. Giacomo 1, Grigolon, Trg Virgilio Giotti 1, Ai Due Mori, Trg Unità 6 Nicoli, Ul. di Servola 80 (Skedenj).

NOCNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)
Croce Azzurra, Ul. Commerciale 26, Dr. Rossetti, Ul. Combi 19, Dr. Signori, Trg Ospedale 8, Tamaro et Neri, Ul. Dante 7.

SEJA ODBORA TRGOVINSKE ZBORNICE

Pobuda za realizacijo trajektov za promet z deželami Sredozemlja

Na realizaciji te pobude so zainteresirani Izrael, ladjedelnica Felszegi in nekateri operaterji - Zaskrbljenost v zvezi s prostimi conami v pristanišču

Včeraj zvečer se je sestal odbor trgovinske zbornice in kot prvo vprašanje načel vprašanje prostih con v tržaškem pristanišču, katerih normalna dejavnost je sedaj paralizirana zaradi tolmačenja ministrstva za trgovino z inozemstvom glede pravnega statusa prostih con. Kot znano, je problem nastal zaradi dejavnosti nekega podjetja, ki se je nedavno umestilo v stari prosti coni. Odbor je izrazil svojo zaskrbljenost spričo tega, kar se dogaja in poudaril, da utegne tolmačenje ministrstva blokirati ne samo proizvodno dejavnost podjetij v okviru prostih con, temveč ves pristaniški promet zlasti še spričo ukrepov, ki jih je podvzelo krajevno carinsko ravnateljstvo. Trgovinska zbornica je na vladne in deželne oblasti naslovila brzojavke z zahtevo, da se čimprej vzpostavi normalno stanje.

Dr. Caidassi je nato poročal o sestankih vodstvenega odbora in glavnega sveta Centra za dokumentacijo za mednarodno trgovino z lesom, ki je bil 24. februarja letos; o svoji udeležbi na sestanku mednarodne komisije za prevoze trgovinskih zbornic Evropske gospodarske skupnosti, ki je bil 26. februarja, o zadnjih dveh sejah vodstvenega odbora avtonomne pristaniške ustanove (29. februarja in 8. marca), kakor tudi o sestanku sveta za prevoze, ki je bil 1. marca.

Dr. Caidassi je potem govoril o sestanku s predstavnikom Družbe trajektov v Sredozemlju Marsanom in dr. Biro, predstavnikom družbe «El Zion» iz Tel Aviva, 5. marca letos. Deželni organi in organi Friulie sedaj proučujejo realizacijo trajektov, ki naj bi jih dodali tržaškemu pristanišču za promet s Sredozemskimi deželami za povrtninske proizvode in razno blago. Vrste takih ladij, ki že poslujejo v Tirenskem morju, v celoti odgovarjajo tudi potrebam našega pristanišča. Na realizaciji te pobude so zlasti interesirani Izrael, ladjedelnica Felszegi in tisti tržaški operaterji, ki nameravajo prispevati kapital za nastajajočo družbo.

Predsednik zbornice je nato poročal o sestanku z dr. Lapillijem od deželnega odborništva za higieno in zdravstvo v zvezi z bližnjim zasedanjem o prehrani, ki bo v Vidmu 5. in 6. aprila. Nato je dr. Caidassi poročal še o sestanku skupno z županom in predsednikom pokrajine z županom Tržiča in s predstavniki tržiške industrijske cone 7. marca. Trgovinska zbornica bo še proučila obseg svoje finančne soudeležbe pri konzorciju, kakor tudi druge aspekte programa za priprave infrastruktur glede na to, da bo ta industrijska cona predstavljala logično nadaljevanje in dopolnitev tržaške cone. Povedal je tudi, da se je 8. marca udeležil v Rimu sestanka izvršnega odbora Stimat, kjer so med drugim razpravljali o poslanstvu nekaterih članov tehničnega odbora v ZDA ter o kratkoročnem in dolgoročnem delovnem programu tehničnih odborov Stimat. Ustanovljene so bile namreč razne delovne skupine za pristaniške infrastrukture, za produkcijska področja, za evropska tržišča, za promet itd..

Dr. Caidassi je poročal tudi o srečanju z županom Spaccinijem, z odbornikom Mocchijem ter z inž. Polaccom za določitev področja, namenjenega raznim dejavnostim na Krasu. Pri izbiri področja bo treba upoštevati nujnost, da se zmanjša na minimum uničenje gozdov kakor tudi nujnost, da bo ta cona v najmanjši razdalji od državnih cest 14 in 58 ter da jo bo mogoče lahko povezati z obstoječimi železniškimi upravami. Omenil je tudi sestanek odbora za enotno propagando, na katerem so izdelali program sodelovanja na inozemskih sejmih in srečanje z inž. Vignuzzijem 13. marca v zvezi z gradnjo podjetja Grandi Motori Trieste. Predsednik je priporočal naj se pri gradnji podjetja upošteva poseben položaj krajevnih podjetij.

Končno je poročal o srečanju, ki ga je imel 13. marca z ravnateljem finance, s sektorskim inšpektorjem in ravnateljem okrožnega urada za neposredne davke, ki so pokazali največje razumevanje za težave, v katerih se znašli upniki ladjedelnice Felszegi.

Odbor je nato izvedel razna imenovanja svojih predstavnikov v posamezne odbore in komisije.

Občinska seja v Dolini

Danes ob 20.30 bo v Dolini seja občinskega sveta, ki bo začel razpravljati o letošnjem občinskem proračunu.

Hud padec z vespo

V prvih jutranjih urah se je včeraj z vespo ponesrečil 18-letni pek Olindo Zavec iz Sesljana št. 97. Nekaj pred 6. uro se je peljal po Miramarskem drevoredu proti mestu, ko je zagledal na cesti pred sabo zavoj iz lepenke. Da bi se mu ognil, je zavrl vozilo, pri tem pa je izgubil kontrolo nad vespo in se prevrnil na asfalt. Pri padcu si je Zavec zlomil desno čeljust ter se udaril po glavi, po obrazu, desnem komolcu in desni nogi. Z zasebnim avtomobilom so ga odpeljali v splošno bolnišnico, kjer se bo na nevrokirurškem oddelku zdravil od 20 do 30 dni.

Na deželi sestanek o javnih delih

Jutri ob 9.30 bo v Trstu na odborništvu za javna dela sestanek, na katerem bodo razpravljali o dejavnosti na torišču javnih del v Furlaniji - Julijski krajini. Sestanka se bodo udeležili predstavniki deželnega skrbništva za javna dela, pokrajinskih uprav, tržaške, goriške, videmske in pordenonske občine, IACP, ISES iz Vidma, kolegija graditeljev iz Trsta, združenj industrijcev in sindikalnih organizacij. Namen tega sestanka je, da se prouči položaj v gradbeni industriji na torišču javnih del v zvezi z zaposlitvijo delovne sile.

Sestanek za okrepitev odnosov z Izraelom

V poslednjem času so poglobili stike z Izraelci za rešitev raznih vprašanj, ki so jih načeli za časa obiska deželne delegacije v Izraelu. Za okrepitev menjav je namreč treba poskrbeti tudi za ugodne pomorske zveze in pristaniške storitve. Zaradi tega so bili v Haifi razgovori s predstavniki plovne družbe «El Zion». Ustanoviti namreč hočejo družbo za uvedbo naglih trajektov med Izraelom in tržaškim pristaniščem, pri čemer naj bi bili poleg omenjene družbe «El Zion» udeleženi tudi drugi sredozemskih trajektov in deželna finančna družba.

O tem so se razgovarjali na sestanku, ki so se ga pri deželnem odborniku za industrijo in trgovino Marpilleru udeležili predstavniki vseh zasebnih podjetij in ustanov, ki so bili v odposlanstvu, ki je obiskalo Izrael. Na sestanku so se predvsem pogovarjali o ustanovitvi posebne družbe za trajekte, ki bi skrbela tudi za prevoze s kontejnerji. Nova pomorska proga za specializirane prevoze bi omogočila prihranek na času in s tem tudi na stroških za pristaniške operacije. Pri tem bi prišel v poštev zlasti prevoz agrumov in raznega blaga. Zadnje tedne je prišlo iz Izraela v Trst mnogo južnega sadja, ki so ga pripeljali tudi z neko ladjo, ki ima zelo avtomatizirane naprave za raztovarjanje.

Razpravljali so tudi o industrijski in trgovski kooperaciji tudi z ustanovitvijo mešanih družb med tržaškimi in izraelskimi operaterji. Končno proučuje deželna zveza trgovinskih zbornic možnost okrepitve lastnih služb za trgovino z inozemstvom, tako da bo lahko podprla zainteresirane operaterje. Deželna in zveza trgovinskih zbornic bosta nadaljevali svojo akcijo v podporo pobud zasebnih podjetnikov na raznih sektorjih.

Prijava Vanoni

Slovensko gospodarsko združenje sporoča zainteresiranim, da bo urad ob priliki davčne prijave, odprt tudi v popoldanskih urah.

Zaradi tega je urnik od 18. do 30. marca naslednji: vsak dan od 8. ure do 12.30 in od 15.30 do 18. ure; v sobotah od 8. ure do 12.30.

KOT NAJBOLJ RAZVITA INDUSTRIJSKA MESTA V DRŽAVI

Od danes na našem področju 100.000 telefonskih številk

Samo v zadnjem letu se je število telefonskih številk povečalo za okrog 20.000
Še večji razmah se najavlja z dograditvijo nove velike centrale na Greti

Na sedežu SIP, državne družbe za telefonske storitve, bodo danes dopoldne izročili 100.000. telefonsko številko na našem področju. S tem je Trst dosegel telefonsko gostoto, ki je značilna za najbolj razvita mesta v Italiji, ter se v tem pogledu uvršča med industrijska središča kot so Milan in Turin, in znatno prekaša druga važna mesta, ki iz tega ali onega razloga nimajo tako razvite telefonske mreže. Se lansko leto smo zabeležili, da je na našem področju okoli 80.000 številk, ter da se prošnje za nove povezave še vedno kopičijo na pultih tehničnega urada SIP. V zadnjem času je vodstvo družbe vneslo nekaj sprememb v telefonski imenik: nekaterim številkam so dodali po eno cifro, drugim pa so zopet zamenjali številčni koren, kakor na primer za Dolino in Milje. Vse to je narekovala naraščajoča potreba po novih številkah, kajti prosilcev za nove povezave je bilo zlasti na nekaterih področjih tolikšno, da je morala družba SIP razbremeniti eno izmed osrednjih central ter prenesti del njenih številk na drugo. Kakor znano gradijo zdaj na Greti veliko novo centralo, ki bo omogočila precejšen razmah zmogljivosti tržaškega telefonskega omrežja. Zanimivo pa je pri tem, da se povpraševanje po novih telefonskih številkah oglaša čedalje močneje tudi s strani družinskih enot, ki že imajo po eno telefonsko številko. Mnogo je pa že tudi takih prosilcev, ki želijo imeti telefonsko vtikalo v vseh ali vsaj v nekaj sobah v stanovanju, da lahko po potrebi vključujejo aparat zdaj v delovni sobi, zdaj v kuhinji, zdaj v spalnici, itd. Družba SIP je v zadnjem času tudi močno ojačila svoje «trgovinske storitve» ter uredila posebno pisarno, ki daje vse informacije glede cene za nove napeljave, za nastavitev novih vtikalnih točk v stanovanju, in podobno. Urad odgovarja tudi na telefonske pozive na štev. 187, in to brezplačno.

Sestanek za okrepitev odnosov z Izraelom

V poslednjem času so poglobili stike z Izraelci za rešitev raznih vprašanj, ki so jih načeli za časa obiska deželne delegacije v Izraelu. Za okrepitev menjav je namreč treba poskrbeti tudi za ugodne pomorske zveze in pristaniške storitve. Zaradi tega so bili v Haifi razgovori s predstavniki plovne družbe «El Zion». Ustanoviti namreč hočejo družbo za uvedbo naglih trajektov med Izraelom in tržaškim pristaniščem, pri čemer naj bi bili poleg omenjene družbe «El Zion» udeleženi tudi drugi sredozemskih trajektov in deželna finančna družba.

O tem so se razgovarjali na sestanku, ki so se ga pri deželnem odborniku za industrijo in trgovino Marpilleru udeležili predstavniki vseh zasebnih podjetij in ustanov, ki so bili v odposlanstvu, ki je obiskalo Izrael. Na sestanku so se predvsem pogovarjali o ustanovitvi posebne družbe za trajekte, ki bi skrbela tudi za prevoze s kontejnerji. Nova pomorska proga za specializirane prevoze bi omogočila prihranek na času in s tem tudi na stroških za pristaniške operacije. Pri tem bi prišel v poštev zlasti prevoz agrumov in raznega blaga. Zadnje tedne je prišlo iz Izraela v Trst mnogo južnega sadja, ki so ga pripeljali tudi z neko ladjo, ki ima zelo avtomatizirane naprave za raztovarjanje.

Razpravljali so tudi o industrijski in trgovski kooperaciji tudi z ustanovitvijo mešanih družb med tržaškimi in izraelskimi operaterji. Končno proučuje deželna zveza trgovinskih zbornic možnost okrepitve lastnih služb za trgovino z inozemstvom, tako da bo lahko podprla zainteresirane operaterje. Deželna in zveza trgovinskih zbornic bosta nadaljevali svojo akcijo v podporo pobud zasebnih podjetnikov na raznih sektorjih.

Izognite se gneči zadnjih dni in izpolnite prijavo pravočasno!

Stegnenico si je zlomila

Včeraj ob 17.20 so sprejeli na ortopedski oddelek splošne bolnišnice 84-letno upokojenko Francesco Tovornik vd. Cozzi iz Ul. S. Lazzaro 16, ker si je zlomila desno stegnenico. Ženska se je ponesrečila malo prej v domačem stanovanju, kjer ji je spodrsnilo in je padla. V bolnišnico jo je spremljala njena nečakinja. Prognoza je 90 dni zdravljenja.

Nezavestna je ležala na tleh v kuhinji

Bruno Shivitz, star 48 let iz Ul. Giulia 62, je včeraj, kot po navadi, šel obiskat svojo 72-letno mater Mario Chirico, ki stanuje v Ul. delle Cave. Hudo pa se je prestrasil, ko jo je našel ležečo v nezavesti na kuhinjskih tleh. Takoj je poklical rešilni avto RK, ki je Chiricovo prepeljal v bolnišnico. Zdravnik je pri pregledu ugotovil lobanjsko travmo ter razne poplutbe na glavi. Ni izključena niti srčna kap, ker je ženska že dalj časa bolehala na srcu. Če bo šlo vse po sreči, bo ozdravila v 30 dneh.

Smrt zaradi opeklin

Včeraj je na dermatološkem oddelku splošne bolnišnice izdihnila 80-letna upokojenka Giovanna Furlan vd. Codermaz, ki se je ponesrečila že pred 12 dnevi na svojem domu v begunskem taborišču pri Orehu. V bolnišnico so jo sprejeli zaradi opeklin prve in druge stopnje na nogah in spodnjem delu telesa.

Ženska se je opekla, ko je likala perilo. Ni opazila namreč, da se je s krilom dotaknila goreče električne peči. Obleka se je nenadoma vžgala ter ji povzročila opekline. Kljub razmeroma ugodni prognozi (10 dni zdravljenja), je zaradi raznih komplikacij umrla.

Priletni moški se je zastrupil s plinom

Alfonso Bois, star 78 let iz Ul. Pendice Scoglietto 3/1, je včeraj zjutraj postal žrtev, verjetno po nesreči, gorilnega plina. Prva je našla nesrečnega moškega njegova snaha, ki stanuje v tretjem nadstropju iste ulice. Ženska je opazila, da iz tastovega stanovanja močno zaudarja po plinu. Takoj je s ključem odprla vrata in našla Boisa na kuhinjskih tleh. Takoj je poklicala po telefonu policijo.

Truplo je malo pozneje pregledal zdravnik RK dr. Pincetti, ki je ugotovil, da je Bois umrl zaradi zastrupitve z gorilnim plinom med 10. in 13. uro. Brigadir javne varnosti, ki je prišel na kraj nesreče, je nato izdal dovoljenje za prenos trupla v mrtvašnico.

Domnevajo, da je Bois (ki je bil sam doma, ker je bila žena odšla iz Trsta) hotel očistiti plinovode pri gorilniku. Iz neznanih razlogov je odtrgal gumijasto cev, ki veže plinovod z gorilnikom. Tudi pipe na gorilniku so bile odprte.

Minister za turizem in predstave je izdal norme, ki se nanašajo na «prispevke za poletno gledališko dramsko dejavnost 1968». Zainteresirani se z normami lahko seznanijo na tiskovnem in informacijskem uradu vladnega komisariata — urad za prireditve v Ul. del Pesce 4, tel. 24-011.

● Združeni PSI in PSDI vabita simpatizerje, naj pridejo podpisat listo kandidatov za volitve, in sicer danes in jutri od 17. do 20.30 v Ul. Mazzini 32.

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

Jugoslovan oproščen krivde za smrtno prometno nesrečo

Med Pordenonom in Casarso je pri prehitevanju trčil v drugo vozilo, katerega voznik pa menda ni nakazal spremembe svoje smeri

Pred tržaškim prizivnim sodiščem (predsednik Zumin, generalni pravdnik Mayer, zapisnikar Mosca Riadel, obramba Ghezzi in Tamaro) se je včeraj zagovarjal 39-letni Ivan Mrzljak, jugoslovanski državljan rojen v Vinici, a začasno bivajoč v Vicenzi, ki je bil obtožen, da je ubil 21. novembra 1966 nenamerno tedaj 54-letnega Vincenza Pivo iz kraja Fiume Veneto.

Čeprav je šlo za enega od toliko primerov prometnih nesreč in je bila prva obravnava pred kazenskim sodiščem v Pordenonu, sta bila oba procesa zanimiva, ker nazorno kažeta, na kako različen način razni sodniki razlagajo dej

KONGRES ZAHODNONEMŠKIH SOCIALNIH DEMOKRATOV

Brandt posredno pristaja na meje na Odri in Nisi?

Glavna skrb socialnih demokratov, kako ostati v «veliki koaliciji» in hkrati ne izgubiti še več glasov

NÜRNBERG, marca. — Ob vsem omejenem obsegu, ki ga interesi vladajočih skupin meščanske družbe nasploh prepuščajo vplivu zahodnonemških strank na politiko, pa kongres ene od teh ni poklicno razočaral niti enega od okrog 500 novinarjev, kolikor jih je z njim v zvezi dopotovalo v Nürnberg. Dobili so vse, kar so hoteli, in še več kot so pričakovali. Celo demonstracije in spopade s policijo.

Funkcionarji, ki so zahodnonemški Socialdemokratski stranki napovedali «nemiren kongres», so imeli, kot se je pokazalo, prav, čeprav samo na pol: do nemirov je prišlo zunaj in ne znotraj stranke. Znotraj te so samo njihovi vzroki. Nezaželen, nepričakovan, nezaustavljiv in skoraj nenemški protest nezadovoljnih je pokazal, kje so meje SPD, stranke, ki jo od «izvenparlamentarne opozicije» ne dele le kordoni policije.

Potolčena okna, zažgane zastave, zaplenjene parole, razbito obleganje in fizični protest pred Meistersingerhalle so samo še povečali razlike med «zunaj» in «znotraj», med «ulico» in «parlamentom» ki ga v tem primeru simbolizira SPD. Odkar obstaja Zvezna republika, so to verjetno bile največje demonstracije proti tej veliki stranki, ki se je, davno nekoč klicala delavska, do pred nedavnim nahajala v opoziciji. Vendar jih to do neke mere tudi pojasnjuje, čeprav s tem stvar ne postaja nič lažja za SPD. Nasprotno.

Zanjo sta to, pravzaprav, dva kongresa v enem: prvi, odkar so socialdemokratski voditelji obenem tudi ministri — in poslednji, preden bi na volitvah l. 1969 spet mogli izgubiti državne funkcije, do katerih so prišli l. 1966 na podlagi vlade velike koalicije. Spričo tega 12 kongres Socialdemokratske stranke — na katerem je v ponedeljek imel uvodni referat njen šef in vicekancler Brandt — ne more ostati brez posledic in vpliva tudi na zahodnonemško politiko nasploh. Zaradi tega ga je tudi moč smatrati za enega od pomembnih dogodkov zadnjega predvolilnega leta v Zvezni republiki Nemčiji.

Glavno vprašanje za socialdemokrate je, kaj storiti, da bi hkrati ostali v vladi, ne da bi izgubili še več volivcev. V zvezi s to dilemo so tipične tudi demonstracije. Ne zaradi udarcev z dežniki po šefu SPD, Brandtu, ali razbitih naočnikov njegovega namestnika Wehnerja, marveč zato, ker je «ulica» prvič pokazala, da je zanjo SPD isto kot druge sile, proti katerim se upira — simbol oblasti, države in družbe. Neposredno je SPD reagirala prav na enak način: minister Brandt je demonstrante imenoval «tolpo».

Posredno pa bo tudi SPD, naj to hoče ali ne, morala voditi račune o nemirnem razvoju Zvezne republike. Tudi Brandt smatra, da je «nezadovoljstvo mladih» — ki je, po njegovem, ustvarilo tudi «novo internacionalo študentov» — potrebno razumeti «resneje kot doslej». Predložil je celo, da stranka pripravi «kongres z mladimi generacijami»«

Toda, če obstaja neka bistvenejša razlika med partnerji v vladi, potem je ta na področju, ki ga vodi šef SPD — na področju zunanje politike. Zlasti v zvezi s tako imenovanim «vzhodnim» vprašanjem.

V zvezi z Zahodom, razumljivo, tudi za Brandta ne obstaja alternativa zavezništva z Združenimi državami. Le-te nespremenjeno ostanejo bistveni sestavni del tudi «samostojne» zahodnonemške zunanje politike, ki jo obljublja njen šef. V zvezi z Vzhodom, pa je Brandt v ponedeljek šel dlje od svojih predhodnikov v ministrstvu in stranki. Za zahodnonemške okoliščine celo tako daleč, da je izrecno priznal ter zagotovil spoštovati tudi meje na Odri in Nisi. «Obstoječe meje v Evropi,» je pristavil, «se ne smejo menjati s silo».

Da pa bi ne prišlo do «nesporazumov» pri zavezniku v «veliki koaliciji», je koj dan zatem svoje stališče «dopolnil», da dopušča sedanje državne meje, vendar da bodo dokončne meje urejene le z mirovno pogodbo, ki jo bodo sklenili štirje veliki zavezniki iz zadnje vojne.

Nadalje je obljubil, da bo izkoristil vse možnosti na poti do razorožitve; da ne bo storil ničesar, s čimer bi izoliral Demokratično republiko Nemčijo, ki zanj obstaja — čeprav ne kot inozemstvo; podpisal bi tudi sporazum o neširjenju atomskega orožja, za razliko od svojega ministrskega kolega Straussa, ki v tem pogledu — pravi Brandt — «ne govori v imenu Zvezne republike». Sicer pa, konec koncev, kdo pravzaprav danes avtoritativno govori v imenu Zvezne republike?

V Nürnbergu je vsekakor začel kongres presenečenj in superlativov — v vsakem pogledu. Tu je bilo največ delegatov, največ novinarjev, največ amandmajev, največ nezadovoljstva, a tudi največ težkoč in vprašanj, na katera ni moč dati univerzalnega odgovora. «Ta država,» je rekel Brandt,» je nepopolna. Zato mora biti reformirana. Toda, da bi jo mogli reformirati, jo je treba ohraniti». Tu pa se začarani krog spet vrača na svoj začetek, prav tisti, ki veže roke tudi Socialdemokratski stranki.

Z. BRIHTA

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Pokrajine in marine G. Grubisse v Občinski

Zaporedje razstav, na katerih se nam predstavlja s pokrajinami in morji Guglielmo Grubissa, se zadnja leta vedno bolj zgoščuje, tako da že ne vemo več, katera je po številu njegova sedanja razstava, ki se vrši v Občinski galeriji. Za gotovo pa vemo, da nobena teh razstav ne razočara ljubitelja naravnih lepot naše dežele. V polni meri pa zadovoljuje tudi ljubitelja slik pokrajinarskega realizma, kateremu je ostal Grubissa zvest od prvih početkov svoje slikarske dejavnosti. S tem pa ni rečeno, da se umetniško prav nič ne spreminja. Spreminja se zlasti v barvnem pogledu. Nekdanja zelo žareče pestra barvna lestvica je polagoma prešla v sedanjo oplemeniteno prevladovanje tonsko obdelanih olj, zasnovanih na prefinjenih barvnih odtenkih rahle zastrtosti, ki pa ne ovira jasnosti oblik.

Povsem naravno je, da daje v Pulju rojeni Grubissa, kjer le more, v svojih slikah glavni poudarek morju. Tudi to pot vise zato na osrednjih stenah razstave velike podobe ribiških ladij, ki z napetimi jadri drse po razgibani morski gladini. Je pa za Grubissove marine zelo značilno dejstvo, da posveča enako veliko pozornost nebu, kot morju. Široka obzorja morja so povsod živahno barvita in polna slikovitih oblakov, katerih barvnost skladno zrcalijo grebeni razgibanih valov. To so tako reprezentančna platna, kot so pravi biseri tudi male marine in pokrajine. Vendar pa menimo, da so najbolj umetniška dela, po neposrednosti prenosa motiva v sliko, olja izpod srednje velikosti.

Palčič — Grbec v Ljubljani

V koncertnem ateljeju Društva slovenskih skladateljev v Ljubljani je bila preteklo sredo lepa prireditev. Med izvajanjem samospevov našega škedenjskega rojaka Ivana Grbca je bilo gostom na vpogled večje število listov našega tržaškega slikarja Klavdija Palčiča. Kritik Mesesnel je o Palčičevih delih in o izvajanju Grbčevih skladb med drugim zapisal: «Palčičeve grafike so v tehnični izvedbi pa tudi vsebinsko — pomensko tako jasne, logične, formalno skoraj puristične, da so bile, seveda z upoštevanjem generacijske in zato stilistične, če ne že kar umetnostno pojmovne spremembe, tudi po tej plati primeren pendant nekoliko klasicistično obarvanim samospevom njegovega rojaka».

V velikem filmu «Bitka na Neretvi», ki ga snema v Bosni Veljko Bulajić, igra vrsta znanih domačih in tujih umetnikov. Na sliki Silva Koščina in ob njej Howard Ross. Koščina igra partizanko-mitraljezca.

NOVE KNJIGE

FERDO GODINA: *Prekmurje 1941-1945*

Pomurska založba v Murski Soboti je pravkar izdala ne preobsežno, zato pa bogato ilustrirano knjigo «Prekmurje 1941—1945», ki jo je napisal znani pisatelj in aktiven udeleženec narodnoosvobodilnega boja Ferdo Godina. Knjiga naj bi bila, po sporočilu založbe, namenjena predvsem mladini, ki naj bi iz tega dela spoznala boj za narodnostno in socialno svobodo ter trpljenje in žrtve tistih, ki so stali v prvih vrstah tega boja. Vendar pa predstavlja ta knjiga mnogo več. Lahko bi jo nazvali kot prispevek k zgodovini našega osvobodilnega boja, prispevek, ki bo zgodovinarjem predstavljal dragocen vir za bodočo zgodovinsko sintezo o našem osvobodilnem boju ali za prikaz zgodovinskega obdobja v času druge svetovne vojne.

Ta prispevek je toliko bolj dragocen, ker je bila usoda Prekmurja v času druge svetovne vojne, kljub vsem prizadevanjem vodstva našega osvobodilnega boja, le nekoliko drugačna kot usoda ostalih slovenskih pokrajin. Po usodnih dogodkih v jeseni 1941 pa do leta 1944 ni prišel v Prekmurje noben izmed vodilnih slovenskih političnih delavcev s Štajerske ali iz ostale Slovenije, prekmurska inteligenca, ki se je po prestanih procesih in internacijah vrnila, pa je politično ohromela. Zato vse od novembra pa do januarja 1944 v Prekmurju organiziranega narodnoosvobodilnega gibanja ni bilo. Aktivistom z desne strani Mure poskusi oživiti gibanje niso uspeli, ali pa so bili naglo zatrti. Toliko bolj bo zato kot dragocen vir koristila ta knjiga Ferda Godine, ki jo je napisal na podlagi številnih ustnih in pismenih virov, potem ko je moral mnogokrat odpraviti nesoglasja in na podlagi drobnih podatkov sestavljati celoto, razen tega pa še kritično oceniti vse zbrano gradivo in ocene posameznih dogodkov.

V poročilu dr. Toneta Ferenca glavnemu odboru ZB Slovenije poudarja ta sintetično in obenem kritično delo avtorja; Godinova prizadevanja so uspela in je nastalo delo, ki bo koristilo ne samo bralcem, ki se zanimajo za to obdobje naše zgodovine, temveč tudi zgodovinarjem, ki se bodo, ko bodo napisane monografije o posameznih pokrajinah, lotili pisanja zgodovine našega osvobodilnega boja. V dosedanjih redkih pregledih zgodovine narodnoosvobodilne borbe v Sloveniji je bil namreč osvobodilni boj v Prekmurju pomanjkljivo in medlo prikazan. Zato bo tudi v tem pogledu Godinova razprava dobrodošla. Dr. Julij Titl pa poudarja v svojem poročilu o Godinovi knjigi, da je Godina pravilno vrednotil in obravnaval težje pogoje osvobodilnega boja v Prekmurju in da mu prav ti pogoji služijo kot izhodiščna točka pri obravnavi narodnoosvobodilnega gibanja v Prekmurju.

Ne glede na ta pozitivna in kritična poročila o Godinovem delu pa moramo najprej ugotoviti, da je o osvobodilnem boju v Prekmurju resnično sorazmeroma malo napisanega, čeprav je prav po zaslugi Pomurske založbe v zadnjem času vendarle izšlo nekaj del, ki govore tudi o osvobodilnem boju v tem delu slovenske zemlje. Zato takih knjig in sestavkov ni nikoli dovolj. Na drugi strani pa je bil prav Godina, kot neposredni udeleženec osvobodilnega boja naravnost, poklican, da zbere in kritično obdela vse gradivo in napiše razpravo ali kakor že imenujemo njegovo delo, ki naj v zaokroženi podobi poda kritičen prikaz osvobodilnega boja, prikaz, ki naj z vseh strani osvetli ta boj, njega poglavitne udeležence ter v kronološkem redu opiše vse pomembnejše dogodke.

Snov je avtor razdelil na tri dele. V prvem delu obravnava prvo obdobje osvobodilnega boja v Prekmurju do konca leta 1941, ko je okupacijski oblasti uspelo zadati osvobodilnemu gibanju odločilne udarce. Snov je razdeljena na več poglavij, ki jih uvaja kratek oris političnih in gospodarskih razmer v letih med prvo in drugo svetovno vojno. Drugi del obravnava čas od leta 1942 do poletja 1944, ko je narodnoosvobodilno gibanje povsem zamrlo. V tretjem delu pa je obravnavan čas od ponovne oživitve osvobodilnega boja do osvoboditve.

Pisateljevo razpravljanje je strnjeno, vseskozi stvarno, brez nepotrebnega dolgovezenja, pri tem pa zanimivo.

Sl. Ru.

Mladika štev. 3

V marčni številki Mladike so za leposlovni del poskrbeli s pesmimi Slavko, Marijan Brecelj, ki je prevedel dve pesmi Ade Negri in uredništvo, ki je prispevalo pesem iz zapuščine Zdravka Ocvirka. Avtorji proze pa so Lara, Mojca Rant in Josip Kravos. Danilo Sedmak nadaljuje v spisu Družinsko zrcalo svoja razmišljanja, ki so tu in tam nekoliko samosvoja. V tej številki je spet objavljen eden od radijskih razgovorov prof. Ivana Theuerschuha, in sicer Kaj mislite o zakonu? Pri razgovoru sodelujejo prof. Marta Kocijančičeva, Vinko Ozbič in France Mozetič. Ne da bi hotela kakor koli odrekati razgovoru dobre in poštene namene, pa moramo vendar ugotoviti delno nesmotrnost takih razgovorov, če so vsi sodelujoči v vsem soglasni. Gre vendar za vprašanja, kjer so lahko mnenja če že ne nasprotna pa vsaj nekoliko različna drugo od drugega. (Ta pripomba seveda ne velja Mladiki temveč Radiu Trst A.) Zanimiv in koristen je spis Rada Bednarika Stari gradovi na Goriškem. V tej številki piše avtor o Severjanskem gradu in njegovem podložništvu. Pod naslovom Prepočasno urejanje slovenskega šolstva piše Maks Šah o pomanjkljivosti zakonskega predloga Belci-Bressani glede Goriške in o dekretu, ki uzakonja predmete in skupine predmetov stalnih stolic in poverjenih mest, a mu tudi manjka dokončna določitev. Trinkov koledar je dal Mariju Mavru povod za kratek sestavek Jezik je sveta lastnina narodov. Eno stran posveča številka članku Lojzeta Tula Slovensko ljudsko gibanje. Martin Jevnikar nadaljuje razpravo Sodobna slovenska zamejska literatura, pri čemer so mu zamejci vsi, ki tu živijo in pišejo, ne glede na to, če so že po rojstvu tu domačini ali ne. Maks Šah poroča o knjigah in revijah, na zadnji strani — Žena in dom — pa so praktični nasveti. V Pismih nam in vam na platnicah sta to pot objavljeni dve pismi o Kulturnem domu, ki se postavljata deloma na drugačno stališče kot pisec pisma v prejšnji številki. V bistvu pa gre za nadaljevanje slepomišenja samega uredništva, ki bi lahko kar takoj dalo pošten odgovor in povedalo, v čem vprašanje Kulturnega doma ni rešeno. V enem izmed pisem in zadevnem odgovoru pa se revija rahlo dotika vprašanja, kdo je v Trstu, oz. v Italiji čisti slavist, namreč med profesorji. To je pa samo eno od žalostnih vprašanj, ki jim bo treba čimprej posvetiti kaj več besed. (Spričo demokratičnosti naše šole to pač ne bo težko...)

Peter Weiss je prav gotovo eden tistih nemških sodobnih literatov, ki svoje politične angažiranosti ne uvijajo v «staniol», v prikrito in zavito obravnavanje posameznih dogajanj na svetu. Nasprotno, vsakega dogodka, vsakega problema se loti Weiss jasno in odkrito, brez olepšavanja z ene ali druge plati pa tudi brez rokavic, kot bi se temu tudi reklo. In tako se je lotil tudi ameriške imperialistične vojne v Vietnamu, ki jo je obdelal v drami, ki so jo pred tremi dnevi prvič uprizorili v Frankfurtu. Peter Weiss je napisal dramo o vietnamski tragediji

V spomin slikarju Cesaru Sofianopulu

Nekoč mi je Cesare Sofianopulo voščil z barvno reprodukcijo Groharjeve slike, na katero je prepisal Kušarjeve italijanske prevode nekaterih pesmi Prešerna, Gregorčiča in Ketteja. Voščilni akrostih pa je takole zaključil:

Ben giungo a tempo con parole schiette
Ivan Grohar pittore impressionista
Con Prešeren, con Gregorčič e con Kette
Così Le mostro che la nostra vista
Sa veder e stimar tutte le vette
Dello spirito. Nè da lor l'Italia dista,
Dante non perde se a tradur si mette
Dragič o Šenoa, Kušar ce li acquista.

Omenjena pozornost pač najbolje označuje duhovno višino tega pred dnevi preminulega tržaškega slikarja, pesnika in umetnostnega kritika, ki bi bil 28. maja letos dopolnil 79 let. Kot tretji sin domačega grškega veletrgovca se je odločil za slikarsko akademijo. Dovršil jo je v Muenchnu pod mojstrom secesije Franzom von Stuckom, skupno z znanim hrvaškim slikarjem Ljubom Babičem, na katerega ga je vezalo trajno prijateljstvo. Skupno sta se tedaj navduševala za narodno osvoboditev, prvi z deklaminjanem Danteja, drugi pa junaških narodnih pesmi o kraljeviču Marku. Njegova prisotnost ob odkritju Vilharjevega spomenika v Postojni in razglednica z Vilharjem v zaporu, ki si jo je sam sebi pisal v Trst, pa pričata, da ni bil brezčuten tudi za naša stremljenja.

V Parizu, kjer se je izpopolnjeval pri Jeanu Paulu Laurencu, je drgoval z Modiglianijem in slavnim Lipschitzem, katerega delo, Sofianopulov obraz v bronu, je gotovo edini njegov kip v Trstu. Pokojnikovo nadvse uspešno slikarsko udejstvovanje je doseglo svoj višek med obema vojnama.

Pričelo pa se je že, ko je kot akademik razstavil na razstavi mojstrov v Muenchenskem Glaspalastu, po višji dejanski dejavnoski pa zaključilo nekako z veliko razstavo pred desetimi leti, ko je razstavljal z očetom magičnega realizma De Chiricom, Guttusom in štirimi drugimi, 24 velikih olj v osebni dvorani, in koj nato prisostvoval prvi razstavi nadrealistov in simbolistov v Rimu. Praktično vzeto, pa je kulturno deloval prav do zadnjih dni, saj je letos prejel najvišjo nagrado na razstavi Endas in objavil svoj prevod Baudelairjevih pesmi «Les fleurs del mal». O njegovem celotnem prevodu del tega pesnika, vseh pesmi Villona, Mabillija in Poeja, verske pesnitve «Sagesse» od Verlaina, 160 lirik Sandorja Petófija in o odličnih prevodih 300 novogrških pesmi, so se zelo pohvalno izrekli tudi ostri kritiki, kot so to Del Croce, Formichi in Farinelli.

Ni pa Sofianopulo dajal mnogo na to, kaj o njem govore, temveč kaj bodo o njem govorili, ko ga ne bo več. Bil je nedvomno slikar velikih del, poveličeval človeške lepote v stvarnosti oblik in v pesniški besedi. Ne bo pa lahko pregledati, poleg njegovega ogromnega revialnega in časopisnega delovanja, še več kot sto debelih zvezkov njegovega z drobno pisavo izpisanega dnevnika, v katerem je zajeta kulturna preteklost mesta zadnjih petdesetih let. S smrtjo Cesara Sofianopula smo izgubili pravcati živ «kompjuter», ki nam je iz svojega izrednega spomina lahko v trenutku postregel z izčrpnimi podatki o domači kulturi in njih ustvarjalcih. Čeprav po rodu Grk, se je smatral za Italijana. Ni pa nikdar pozabil na svoj izvor. Da bi npr. pomagal žrtvam potresa grškega mesta Zanta, je prevedel in založil prevod «Speva svobode» grškega pesnika Solomosa. Zanj je uporabil 76 celostranskih klišejev izvirnega besedila in 55 s slikami mladega Gatterija, ki podajajo protiturško borbo Grkov. Ko mi jo je poklonil, je iz nje iztrgal stran, kjer je v zaupanju do dobrote dvanajstih uglednih rojakov, navedel njih imena, a so potem le-ti doprinesli h kritju velikih stroškov tiska, samo s skromnim nakupom nekoliko knjig.

Tak je bil v svojem idealizmu pokojni Cesare Sofianopulo, ki se je, po njegovem pripovedovanju, odrekel svojemu delu bogate dediščine po očetu v zameno za doživljenjsko oskrbo, da se je mogel nemoteno posvetiti umetnosti, slikanju, pisanju in pesnikovanju.

MILKO BAMBIČ

FANTASTIČNE NAPOVEDI RUSKEGA STROKOVNJAKA

Bliža se čas, ko bo človek mogel živeti tudi 200 let

Dr. Barnard je zbiral izkušnje tudi pri dr. Demihovu

MOSKVA, 21. — Več sovjetskih kirurgov je sposobnih presaditi srce, toda ministrstvo za zdravstvo meni, da te operacije danes še niso možne v velikem obsegu in je zato sklenilo, da bo takšne operacije dovolilo le v izjemnih primerih, ko bo pacient res že v obupnem stanju

In kdo so ti ruski kirurgi, ki so že sposobni presaditi človeško srce? Imenoval bom le najbolj znane: *Boris Petrovski*, ki je že opravil 30 presaditev ledvic, nekaj teh z mrliča; *Aleksander Višnevski*, legendarni zdravnik Rdeče armade, ki je pred nekaj leti obiskal Rim, Milan in Turin; *Nikolaj Amosov*, avtor slovite knjige «Odprto srce», ki je doživela tolikšen uspeh tudi v Italiji; *Vladimir Demihov*, mož, ki presaja glave psom in katerega poskusom je prisostvoval v maju 1960 tudi dr. Barnard; *Ivanovič Grašenkov*, to je tisti, ki je «ponovno oživil» in rešil življenje Nobelovemu nagrajencu slavnemu fiziku Landauu.

Na zavodu Sklifosovski s trupel ljudi, ki so umrli zaradi nesreče ali srčne kapi, ne odvzamejo le krvi, kosti in hrustanca, pač pa, če je potrebno, tudi krvne žile, ledvice, pljuča, srce. Že od leta 1937 se more v Sovjetski zvezi vsak mrlič raztelesiti in zdravniku je dovoljeno, da z mrliča odvzame posamezne organe tudi brez pristanka sorodnikov, seveda, kadar meni, da bi to moglo služiti za reševanje življenja drugega človeka. V intervjuju mi je prof. Mojesejev rekel: «*Ne gre za žalitev nekoga, pač pa za pravično žrtev v službi človeštva.*» Ko pa se to načelo začne uvajati v prakso, smo že pred oviro že znane inkompatibilnosti, to je zavračanja.

Med sovjetskimi znanstveniki je dr. Demihov tisti novotar, ki je prelomil s starimi tradicijami. On zanika splošno sprejeto načelo o «krizi zavračanja» in napoveduje, da bo človek nekoč živel tudi 150 ali celo 200 let, seveda s pomočjo prisajenih tujih organov. Vtem ko njegovi kolegi še razpravljajo o nerešenih zdravniških problemih, pa tudi o moralnih in drugih vprašanjih, on že sanja o človeku, «ki se bo mogel razstaviti na kose in ponovno sestaviti». Njegov način dojemanja ne pozna nepremostljivih ovir, dvomov, niti strahu. S svojimi dosedanjimi poskusi je verjetno že začel vplivati na bodočnost človeštva. Tako meni on. In verjetno ima prav. V nasprotju s Petrovskim in Višnevskim se je brezpogojno postavil na stran dr. Barnarda.

S prof. Demihovom sem se srečal v njegovem patološkem oddelku na zavodu Sklifosovski. Dr. Demihov je star 52 let, njegov obraz ima plemenit izraz, je visok moški z visoko plešo in oblečen v lepo temno obleko. Svojo kariero je začel kot letalski mehanik, leta 1937 pa že izdelal prvo umetno srce, ki ga je «vgradil» nekemu psu, ki pa je živel le dve uri in pol. Prvo presaditev srca in pljuč hkrati, seveda na živali, je napravil že leta 1951. Zadnji njegov uspeh je lanskoletna uspešna presaditev pasje glave.

Dr. Demihov pravi:

«*Osnova vsemu je to, da človeško telo živi tudi brez možganov. Kadar možgani odmrejo, z njimi usahne le možnost mišljenja, možnost delovanja in občutij. Človek je sicer že mrtev, toda njegovo telo, ki mu dovajamo kisik in ostalo hrano na umeten način, še živi, njegovo srce še nadalje poganja kri in kri še vedno hrani tkivo, ledvice jetra in vse organe, ki nadaljujejo s svojimi funkcijami. Presadi sem že organe, ki sem jih vzel s poginulih psov, katerih telo pa je bilo še vedno ohranjeno «pri življenju» na umeten način. In vse je šlo prav.*»

Iz teh zaključkov in na osnovi svojih številnih in raznoterih poskusov, je kirurg prišel do grozljivih sklepov:

«*V bodoče bodo mrliči postali nekakšne banke ne le glede organov, pač pa tudi glede okončin. Možno bo tudi napraviti, da bodo normalno rastla in se razvijala telesa mrtvih otrok, celo mrtvorojenčkov, in kadar bo nekomu treba zamenjati srce ali kako roko, bodo ta umetno vzgajana bitja služila kot banke za prevzem posameznih organov. To pa še ni vse. S poskusi je bilo dokazano, da presaditev embrionalnih tkiv in transfuzija mlade krvi zaustavi proces staranja. Stari ljudje se bodo enostavno od leta do leta podvrgli temu 'pomlajevanju' v zavodih, kjer bodo razpolagali z 'bankami organov'.*»

Demihov ima tudi že svoje ideje, s katerimi prikazuje svoj fantastični svet. Vztraja na tem, da bo moderna kirurgija kmalu razpolagala s sredstvi, da bo njegove ideje in programe mogla uresničiti.

Po 30 letih je ta drzni znanstvenik zapustil svoje študije o umetnem srcu. Glede tega pravi:

«*Vzroki so v bistvu trije. Predvsem še nimamo na razpolago snovi, ki bi bila za to primerna. Tudi moderna plastika z mastno površino povzroča trenje in uničuje elektrocite, hkrati pa povzroča strjevanje krvi. Poleg tega obstaja problem energetskih virov. Jeklenke s komprimiranim zrakom, električni motorji, praktično vsi imajo kako napako. Končno, presaditve ledvic so zrušile mit o zavračanju, o inkompatibilnosti. Če so te presaditve v začetku pogosto odpovedale, so temu bile krive napake kirurgov. Danes se je tehnika tako izpopolnila, da uspejo v 70, celo 80 odst.*»

Vladimir Demihov je mnenja, da je uspeh operacije prof. Barnarda povsem naraven, smrt Waškanskega pa pripisuje celi vrsti stranskih vzrokov, začenši s sladkorno boleznijo pa do pljučnice. Demihov pravi:

«*Edina nevarnost pri presajanju srca je v tem, da 'novo' srce ni vedno popolnoma zdravo, ali pa da se pri presajanju poškoduje. Zato imam v načrtu, da bom presajanje vršil v dveh obrokih. Najprej bom 'novo' srce 'priključil' srčnim žilam na nogi pacienta, seveda na zunanji strani, pri tem pa pustil pri miru 'staro' srce. Nato bom nadaljeval tako, da bom 'novo' srce prenesel na pravo mesto. Po mojem more človek povsem lepo živeti z dvema srcema v prsih, z dvema srčnima mišicama, ki si druga drugi pomagata.*

Demihov se zaveda, da bo moral še čakati, morda še dolgo, preden bo z ministrstva za zdravstvo prišlo dovoljenje, da sme te poskuse napraviti na človeku. Doslej je dobil veliko pisem bolnikov z vsega sveta, tudi pisma ljudi, ki se spominjajo, da je dr. Barnad nekoč delal z njim. Pisma dobiva tudi dr. Amosov, ki je v zvezi s tem rekel: «*Če še nikoli nisem presadil srca, tega ne smemo pripisovati pomanjkanju poguma z moje strani ali pa temu, ker da bi se ne čutil sposobnega za takc tvegano operacijo.*»

Petrovski in Višnevski pa pripominjata, da razum ne sme brezglavo drveti za «vročo fantazijo» in da znanost ne more vedno upoštevati le človekoljubnih nagibov. Presajanje srca, pravita, ima pred seboj še nekaj hudih ovir.

E. CARETTO
(Turinska «La Stampa»

Peli nam bodo

Zbor p.d. «Oton Župančič» iz Štandreža je bil ustanovljen oktobra 1965. Prvi javni nastop je imel januarja 1966 v klubu «Simon Gregorčič» v Gorici na vabilo goriškega Slovenskega planinskega društva ob priložnosti jubileja 20-letnice obnovitve istega društva. Zbor je sestavljen iz mladih moči in zato ima možnost lepega razvoja. Zbor vodi Franc Lupin.

Pevska tradicija na Proseku-Kontovelu sega že v prejšnje stoletje. Letos poteka sto let, odkar so domačini s Proseka ustanovili svojo čitalnico, v kateri so med drugim gojili tudi lepo slovensko petje. Leta 1887 so na Proseku ustanovili pevsko društvo «Hajdrih, dve leti nato pa na Kontovelu pevsko društvo «Danica». Obe društvi sta vneto gojili slovensko pesem, dokler ni fašizem nasilno prekinil vsakršno delovanje. Takoj po osvoboditvi je naša pesem zopet zadonela. Tedaj je bilo ustanovljeno p.d. «Ivan-Vojko», ki je v svojem sklopu imelo mladinski in mešani zbor. Kasneje se je društvo preimenovalo v «Prosek-Kontovel». Pod tem imenom je zbor ponesel našo pesem po vseh večjih krajih Slovenije, na Koroško in v Beograd. 14. aprila lani je zbor prevzel ime po slov. skladatelju Vasiliju Mirku. Zbor vodi prof. Ignacij Ota.

RADIO TELEVIZIJA

PETEK, 22. MARCA 1968

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila - 7.00 Koledar - 7.30 Jutranja glasba - 11.40 in 17.40 Radio za šole - 12.00 Pianist P. Calvi - 12.10 Gospodinja nakupuje - 12.20 Za vsakogar nekaj 13.30 Glasbeno potovanje - 17.00 «Le Tigri» - 17.20 Ne vse, toda o vsem - 17.30 Nekaj ritma - 18.00 Slov. ljudske pesmi - 18.15 Književnost in prireditve - 18.30 Pianistka Dubravka Tomšič - 19.00 Miško Kranjec: «Pomlad» - 19.30 Postni govori - 19.45 Glasbila in barve - 20.00 Šport - 20.35 Gospodarstvo - 20.50 Operna glasba - 21.50 Veseli utrinki - 22.15 V svetu jazza - 22.30 G. Viozzi: Trio za flavto - 22.45 Nežno in tiho.

Trst

12.05 Plošče - 12.25 Tretja stran - 14.00 Orkester Verdi - 14.35 Zbor «Ermes Grion».

Koper

6.30, 7.30, 12.30, 14.00, 16.00, 19.30 Poročila - 7.10 Jutranja glasba - 8.00 Prenos RL - 10.15 Veseli hribovci 10.45 Plošče - 11.00 Turistične beležke - 11.30 Današnji pevci - 12.00 in 12.50 Glasba po željah - 14.15 Operna panorama - 15.25 Od Soče do Drave - 16.30 Simf. koncert - 17.40 Ritmi - 18.00 in 19.30 Prenos RL - 19.00 Orkester - 22.30 Pisana glasba.

Nacionalni program

7.00, 8.00, 13.00 15.00, 20.00 Poročila - 8.30 Jutranja glasba - 9.06 Zvočni trak - 10.05 Šola - 10.35 Ura glasbe - 11.30 Sopranistka R. Crespi - 12.05 Kontrapunkt - 13.20 Radijske kronike - 14.45 Ital. popevke - 16.00 Spored za mladino - 16.30 Jazz - 17.40 Tribuna mladih - 18.20 Glasba za mladino - 19.13 Sherlock Holmes se vrača - 20.15 Orlando Furioso 20.45 Simfonični koncert.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila - 8.45 Orkester - 9.40 Glasbeni album - 10.15 Jazz - 11.41 Pesmi desetletja - 13.35 Brez naslova - 14.00 Juke box - 15.15 Pianist Geza Anda - 17.35 Enotni razred - 18.20 Poljudna enciklopedija - 19.00 Vam ugaja klasika? - 20.00 Gledališke prireditve - 21.10 Francoske plošče.

III. program

10.00 Schumann in Prokofjev - 10.45 Marenziovi madrigali - 12.20 Ravel, trio; Dvořak, kvartet - 13.05 Simf. koncert - 14.30 Baritonist R. Merril - 15.45 Haendlova kantata «Aci e Galatea» - 17.20 Angleščina - 17.45 Porena, skladbe za godala - 18.15 Gospodarska rubrika - 18.45 Kulturni pregled - 19.15 Koncert - 20.30 Znanstvena oddaja - 21.00 Indija P. P. Pasolinija.

Slovenija

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila - 6.30 in 7.25 Informativna oddaja - 8.08 Skladbe o pomladi - 8.55 Pionirski tednik - 9.25 J. Černe poje narodne - 9.40 Iz glasbenih sol - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Turistični napotki - 11.15 Igramo za vas - 12.00 Na današnji dan - 12.10 Iz virov ljudske glasbe - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Iz kraja v kraj - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Lahka glasba - 15.20 Turistični napotki - 15.45 Kulturni globus! - 16.00 Vsak dan za vas - 17.05 Človek in zdravje - 17.15 Koncert po željah - 18.00 Aktualnosti - 18.15 Zvočni razgledi - 18.45 Na križpotjih - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Majda Sepe - 20.00 Glasbeni cocktail - 20.30 Pogovori o glasbi - 21.15 Oddaja o morju - 22.10 Prokofjev: Simfonija št. 6 - 23.05 Literarni nokturno.

Ital. televizija

10.30 Šola - 12.30 Srečanje z glasbo - 13.00 Roditeljski krožek - 13.30 Dnevnik - 16.30 Konjske dirke - 17.00 Spored za najmlajše - 17.30 Dnevnik - 17.45 Program za mladino - 18.45 Komorna glasba - 19.15 Poljudna znanost - 19.45 Šport in ital. kronike - 20.30 Dnevnik - 21.00 TV aktualnosti - 22.00 TV film «Una speranza per Charlie» - 23.00 Dnevnik

II. kanal

18.00 Nikoli ni prepozno - 18.30 Angleščina - 21.00 Dnevnik - 21.15 Stevenson: Otok zakladov - 22.15 Ital. podvigi v tujini.

Jug. televizija

17.25, 20.00 Poročila - 9.40 in 14.50 TV v šoli - 11.00 in 16.10 Splošna izobrazba 17.30 Moj prijatelj Flicka, film - 18.00 Obzornik - 18.20 Glasbeni zaslon - 19.05 Delacroix — film 19.35 Niso samo rože rdeče - 20.35 Resnica — film - 22.35 Resna glasba.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Nevšečno finančno zadevo, ki vas je mučila, boste danes dokončno rešili. Okrepili boste svoj moralni ugled.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Naporen, toda uspešen poslovni dan. Potrebni ste telesnega gibanja.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Skušajte postopno in metodično utrditi svoje zveze. Uspešen napredek

RAK (od 22.6. do 22.7.) Nihče vam ne pripisuje neke specifične sposobnosti, s katero boste vse presenetili. Ne upogibajte pred nikomer tilnika.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Nikar ne valite odgovornosti za neki neuspeh samo na druge. Lahko ste ponosni,

DEVICA (od 23.8 do 22.9.) Pazite, da bodo za neki podvig na razpolago zadostna finančna sredstva. Urejene družinske razmere.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Ne zavračajte dobrega nasveta neke mlade, toda izkušene moči. Udeležujte se bolj redno kulturnih prireditev.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Nepričakovan dohodek vam bo povrnil zaupanje in optimizem.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Za nobeno ceno ne pokažite, da vas je pred grožnjami nasprotnikov strah. Preveč zanemarjate svoj duhovni razvoj.

K

Goriško-beneški dnevnik

NOVI PREFEKT NA SEJI OBČINSKEGA ODBORA

Gorica želi odigrati vlogo posrednika med evropskimi narodi

Težave pri Rdeči hiši povzročajo škodo našemu mestu - Odbor bo pričel preučevati proračun za leto 1968 - Danes občinska seja

Novi goriški prefekt dr. Stanislao Pietrostefani je v sredo prisostvoval tudi začetnemu delu seje občinskega odbora v Gorici, da bi se seznanil z občinskimi predstavniki ter vprašanji, ki se z njimi ukvarjajo. V svojem pozdravnem nagovoru mu je župan prikazal pestrost tematike, ki jo kljub majhnosti Gorice karakterizirajo pomembni in zapleteni problemi, ki izhajajo iz njene geografske lege, kakor tudi naravna vloga, ki jo ima in hoče vedno bolj odigravati kot stičišče in kraj sodelovanja med narodi za dosego evropske enotnosti.

Ocenjujoč zavzetost krajevnih upravitelj ev ter visok civilni nauk mirnega sožitja, je prefekt opozoril na slavne tradicije občin v italijanskem življenju, ki so temelj civilnega življenja ter pobudnik demokratičnih svoboščin. Obenem je izrekel tople želje, da bi se moglo nadaljevati iskreno sodelovanje med krajevno upravo in državo, ki jo predstavlja.

Odborniki so po desetdnevnem premoru, ki so se zanj odločili zato, da bi mogli sklicati več občinskih sej, prešli k svojemu delu ter sklenili, da bo ponovna občinska seja danes, v petek ob 18.30; odbor se bo znova sestal v ponedeljek ter se lotil obravnave proračuna za leto 1968.

Župan je nato poročal o težavah, ki se pojavljajo v obmejnem prometu ter carinski službi na prehodu pri Rdeči hiši. Odborniki so o tem vprasanju predlagali različne rešitve, ki naj zaščitijo koristi našega mesta. Sledila je diskusija o osebnih vprašanjih (upokojitve) ter občinske prisotnosti na športnih manifestacijah, kakor tudi o vprašanjih šolske vzgoje. Odobrili so sprejem novih oseb v dom počitka ter izplačali znesek 13 milijonov lir za bolniško oskrbo. Pregledali so zapisnike upravnega sveta mestnih podjetij ter delno spremenili poslovanje ATG.

Kar zadeva javna dela, naj omenimo zamenjavo hladilnika v ribarnici, izgradnjo higienskih naprav v domu počitka ter preureditev prvega nadstropja bivšega sedeža INAM v Ul. Leopardi, kjer bodo namestili razne mestne ustanove. V občinsko poslopje pri letališču se bo vselila neka tovarna. Odobrili so izvršilni načrt za obnovitev mosta pri Podgori (strosek 35 milijonov). Na Gradu bodo namestili oder, ki bo služil za različne potrebe (3,5 milijona); za popravilo Neptunovega vodnjaka na Travniku bodo potrošili skoraj poldrugi milijon lir.

Kino

Gorica

VERDI. 16.30: «Quella sporca dozzina», L. Marvin in E. Bornine. Ameriški kinemaskope v barvah; mladini pod 14. letom prepovedan.

CORSO. 17.00: «Dio perdona io no», J. Wolf in G. Rovere.

MODERNISSIMO. 17.15—22: «Il garofano verde», J. Mason in J. Mitchell. Angleški kinemaskope v barvah; mladini pod 14. letom prepovedan.

CENTRALE. 17—21.30: «Un dollaro di onore», J. Wayne, Dean Martin. Ameriški barvni film.

VITTORIA. 17.15—21.30: «Tre gendarmi a New York», L. De Funes in G. Grad. Italijansko-francoski kinemaskopski film.

Tržič

AZZURRO. 17.30: «Questi fantasmi», V. Gassman in S. Loren. Barvni film.

EXCELSIOR. 16.00: «Un uomo per tutte le stagioni», O. Welles. Kinemaskope v barvah.

PRINCIPE. 17.30: «Guerra, amore e fuga», P. Newman in S. Koscina. Kinemaskope v barvah.

Ronke

EXCELSIOR. 19—21.30: «Amore all'italiana», W. Chiari, R. Vianello in E. Biaggini. Kinemaskopski fil mv barvah.

RIO. Zaprto.

DEŽURNE LEKARNE

GORICA

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna ALESANI, Ul. Carducci 38, tel. 22-68

TRŽIČ

Danes vse dan in ponoči je odprta lekarna «S. Nicolò», dr. Giorgio Olivetti, Ul. 1. maja 94, tel 73328.

RONKE

Danes ves dan in jutri je v Ronkah odprta lekarna «Alla Stazione», dr. Matitti, Vermegliano, Viale Garibaldi 3 — tel. 77446.

Razna obvestila

OBČNI ZBOR SPD bo v nedeljo 31. marca ob 10. uri dopoldne v dvorani kluba «S. Gregorčič» na Verdijevem korzu 13 v Gorici. Odborniki bodo poročali o delovanju društva lani obenem pa se bodo pomenili tudi o delu v letošnjem letu.

IZLET NA KUCELJ z lastnimi sredstvi priredi SPD v nedeljo 24. marca. Udeleženci bodo šli z lastnimi vozili do Črnič, odkoder se bodo povzpeli na Kucelj in če bo dovolj časa tudi na Čaven. Podrobnejše informacije pri vpisu na sedežu SPZ v Gorici, Ascolijeva ul. 1/I. tel. 24-95.

Naši kmetovalci na sejmu v Veroni

Poučni izlet, ki ga je preteklo nedeljo pripravila Kmečka zveza iz Gorice za naše kmetovalce z obiskom kmetijskega velesejma v Veroni, je doživel popoln uspeh. Dva polna avtobusa sta odpeljala udeležence, med katerimi so bili zastopniki iz vseh naših vasi na Goriškem, v zgodnjih jutranjih urah iz Gorice in ob 10. uri dopoldne so bili že v Veroni. Na obsežnem razstavišču so si udeleženci z zanimanjem ogledali najrazličnejše stroje in kmetijske pripomočke, zlasti tiste novejše pridobitve, ki pridejo najbolj v poštev za naše kraje in naše kmetijstvo. Nekateri so se zadržali na sejmišču skoro ves dan. Z zanimanjem so si ogledali tudi razstavo goveje živine, prašičev in drugih živali.

Čas je še prehitro minil in tako je prišla ura odhoda ob 18. Domov so se vrnili nekaj pred polnočjo. Z izletom so bili vsi udeleženci zelo zadovoljni prvič zaradi lepega vremena in predvsem pa zaradi zanimivosti, ki so jih videli in ki jih bodo lahko s pridom izkoristili pri modernizaciji svojega kmetijstva.

Praznik drevja

Po vsej pokrajini so včeraj šolarji zasadili okoli 2.500 drevesc ter tako počastili praznik drevja, ki ga na pobudo ministrstva za gozdarstvo slavimo vsak prvi pomladanski dan. Osrednja proslava za goriško pokrajino je bila včeraj dopoldne na travniku šole za umetnostno obrt v Ul. Orzoni, ki so se je udeležili prefekt dr. Pietrostefani, kvestor dr. Chinni, šolski skrbnik prof. Baiocchi ter drugi predstavniki oblasti. O pomenu drevja sta govorila šef gozdarskega nadzorništva pri deželnem odborništvu v Trstu dr. Vincenzo Bellarosa ter prof. Lapini.

Po govorih so šolarji zasadili 85 drevesc. Podobne manifestacije so bile tudi po okoliških vaseh in občinah.

Prispevki za gledališča

Ministrstvo za turizem in gledališče je objavilo predpise za pridobitev državnega prispevka za poletne gledališče prireditve v letošnjem letu.

Podrobnejša pojasnila dobijo prizadeti v tiskovnem uradu na prefekturi.

Prefekt dr. Pietrostefani je včeraj sprejel predsednika in ravnatelja EPT Del Bena in Fornasarija ter direktorja turističnega društva iz Gradeža dr. Mafertheinerja.

IZPRED OKRAJNEGA SODIŠČA

Pri izsiljevanju prednosti je podrl na korzu skuterista

Pri Rdeči hiši je ozmerjal svojega bivšega delodajalca - Obsojen, ker je izdal ček brez kritja

Goriški okrajni sodnik dr. Balani je včeraj obsodil na plačilo 40 tisoč lir globe 43-letnega Edoarda Pangosa, ki je rojen v Trstu, pristojen v Venezuelo ter stanuje v Turinu. Kazen pa je pogojna in brez vpisa.

Dne 8. oktobra lani okrog poldne je Pangos z avtom fiat 1800 trčil ob skuter aermacchi, ki ga je vozil 38-letni Noé Congia, finančni stražnik, ki je takrat služboval v Krminu, je pa rodom s Sardinije. Pangos je privozil iz Bellinijeve ulice v Gorici ter hotel zaviti po Korzu Italija proti postaji. V tistem je privozil po korzu navzgor Congia in ker mu Pangos ni dal prednosti, kakor je predpisano, sta trčila. Pri tem je padel Congia in dobil hude poškodbe, katere je moral zdraviti 140 dni.

Pri včerajšnji razpravi obtoženec ni bil prisoten, Congia pa je izjavil, da je dobil izplačano odškodnino, ter da mu je Pangos presekal pot. Obtoženca je branil odv. Pascoli.

Ker je grozil goriškemu podjetniku Telemacu Caprari in ga zmerjal, je v odsotnosti obtoženca 48-letnega Vitala Tramontinija iz Tarčeta v podboneški občini sodnik obsodil na plačilo globe 10 tisoč lir, pogojno in brez vpisa. Branil pa je odv. Battocletto iz Vidma.

Dne 23. oktobra lani ob 17.30 se je peljal Caprara, ki stanuje na Kraški cesti št. 9, s svojim avtom preko trga pri Rdeči hiši. Kar nenadoma pa je stopil do njegovega vozila Tramontin, ki je pred časom bil uslužben kot šofer pri njem, odprl je vrata vozila ter začel zmerjati trgovca in mu groziti. Ta ga je prijavil policiji in tako je zadeva prišla pred sodnika ter se zaključila kot zgoraj omenjeno.

Tudi pri tretji razpravi ni bilo obtoženca in ga je sodnik obsodil v kontumacu. 33-letni Franco Gibelli iz Milana, Ul. Farini 47 je bil že večkrat obsojen zaradi izdajanja čekov brez zadostnega kritja. Tudi včeraj je bil obtožen, da je izdal v korist trgovca Polettija iz Gorice ček za 195.000 lir na Sicilsko banko v Milanu, ki pa je zavrnila plačilo, ker ni imel na svojem računu dovolj denarja. Sodnik ga je obsodil na plačilo globe 20 tisoč lir in na plačilo sodnih stroškov. Branil ga je odv. Battocletto iz Vidma.

Drž. tož. odv. Pascoli; sodnik dr. Balani, zap. Nodetti.

Vesti iz Tržiča

SEJA OBČINSKEGA SVETA bo danes zvečer s začetkom ob 20.30. Glavna točka dnevnega reda je proračun za leto 1968, okrog katerega je predvidena obsežna debata. Poleg tega pa je na dnevnem redu še vrsta drugih problemov.

ODPUSTI PRI COOP. Včeraj je bilo na sedežu CISL v Tržiču zborovanje nameščencev Delavskih zadrug po poslovalnicah na Goriškem, na katerem so razpravljali o zapori nekaterih poslovalnic in nameravanemu odpustu 15 uslužbencev. Sprejeli so sklep, da se bodo uprli tej nameri ter začeli s sindikalno borbo proti temu ukrepu.

Danes popoldne v Sovodnjah pogreb Emilije Butkovič

Po daljši bolezni je preteklo sredo zastisnila v goriški civilni bolnišnici svoje trudne oči Emilija Butkovič roj. Gulin, ki so jo domačini bolje poznali kot Milko Božjo. Pogreb bo danes popoldne ob 16. uri na domače pokopališče v Sovodnjah.

Pokojnica je dočakala 70 let. Z možem, ki je umrl pred tremi leti, sta vzgojila pet otrok, od katerih so trije živi. Dva sinova sta bila pri partizanih in eden od teh, Ivan, je padel v Ljubljani pri zadnjih bojih za osvoboditev mesta. Pokojna Emilija je bila zavedna slovenska žena ter je do zadnjega rada čitala slovenske časopise, revije in knjige. Bila je stalno naročena tudi na Primorski dnevnik. Prijatelji in znanci izražajo družini iskreno sožalje, ki se mu pridružuje tudi naše uredništvo.

Novi sedež PSIUP v Gorici

Ob prisotnosti številnih članov in simpatizerjev ter zastopstva KPI so otvorili na Travniku št. 49 novi sedež mestne sekcije PSIUP. Udeležence je pozdravila Gianna Pirella, ki je opozorila na važnost prisotnosti PSIUP v Gorici za bližnje volitve kot tudi za nadaljnje borbe. Član osrednjega vodstva senator Adelio Albarello, ki bo enotni levičarski kandidat za izvolitev v senat na našem volilnem okrožju (na temelju dogovora KPI-PSIUP) je govoril o potrebi izstopa Italije iz NATO ter o solidarnosti z junaškim vietnamskim ljudstvom.

Nova avtomobilska šola ACI

Tudi ACI (goriški avtomobilski klub) bo imel svojo avtomobilsko šolo; odprli jo bodo jutri ob 18. uri v Ul. Roma 14. Povečanje števila avtomobilskih šol kaže na vedno večje število ljudi, ki se hočejo usposobiti za vožnjo avtomobilov, s tem pa tudi na vedno hitrejši porast števila vozil.

Premestitev šolskega skrbnika dr. Baiocchija

Ministrstvo za šolstvo je te dni odredilo premestitev goriškega šolskega skrbnika dr. Vincenza Baiocchija v Perugio. V Gorici je bil

Otvoritev knjižnice v Ločniku

Jutri, v soboto, ob 17. uri bodo v prostorih na Trgu S. Giorgio 41 v Ločniku odprli rajonsko javno knjižnico in čitalnico, kakor so jih s pomočjo vodstva državne knjižnice iz Gorice odprli že v večini občin naše pokrajine. Podobne čitalnice nameravajo odpreti še v Podgori, Stražicah, na Svetogorski cesti in na Tržaški cesti. Še letos bodo odprli tako knjižnico in čitalnico tudi v Sovodnjah in v Steverjanu.

Padel je na hodniku in si zlomil stegnenico

Na hodniku italijanske srednje šole Favetti na Korzu Verdi je včeraj dopoldne padel ter si zlomil stegnenico 14-letni Darijo Nadalutti, ki stanuje v Rossellijevi ulici št. 4. Z rešilnim vozom Zelenega križa so ga odpeljali v civilno bolnišnico, kjer so ga pridržali za 60 dni na zdravljenju. Nadalutti se je ponesrečil med ommorom ob 10.40 na šolskem hodniku.

Na šoli v Filzijevi ulici na Rojcah pa je popoldne ob 15.30 padel 12-letni Aldo Chiozza iz Križa pri Trstu. Pri padcu se je ranil nad desnim očesom. V bolnišnici so ga pridržali za nekaj dni na zdravljenju.

«Martin Krpan» v Katoliškem domu

V nedeljo 24. marca ob 16. uri bodo koroški igralci nastopili v Katoliškem domu v Gorici z ljudsko igro v petih dejanjih in osmih slikah MARTIN KRPAN, ki jo je po besedilu Levstikovega romana priredil za oder pisatelj Joža Vombergar. Igra, ki jo je režiral koroški duhovnik Vinko Zaletel, bodo igrali v originalnem jeziku, ki ga je uporabljal Levstik in ki je najbliže knjižni slovenščini. Parter 500, galerija 300 lir. Odmor je po 2. in 3. dejanju; igra traja tri ure.

šport šport šport

ODBOJKA

MOŠKA «B» LIGA

Bovoli z eno nogo že v prvi ligi

Poraz Bora onemogočil napredovanje tržaških gasilcev v prvo ligo

Bovoli bo prihodnje leto novi član prve odbojkarske lige. Tako je odločila sobotna tekma v telovadnici v Ul. della Valle, kjer je skušala šesterka Bora še kot zadnja prekrižati račune prvim v lestvici. V prihodnjih dveh tekmah namreč Bovoli ne bo imel večjih problemov s svojimi nasprotniki, kajti ti so na lestvici zelo nizko in s tem tudi njihova igra ni dorasla Bolonjčanom.

Bor je v soboto čudovito zaigral in predvajal igro, ki smo jo videli letos le proti tržaškim Gasilcem v prvem delu prvenstva in morda proti Celani v Bergamu, kjer so plavi osvojili presenetljivo in zasluženo zmago.

Plavi so v tekmi, ki je praktično odločala o dokončni razvrstitvi na vrhu lestvice, pokazali edinstveno borbenost, tehniko in predvsem preračunano igranje, ki je često spravilo na kolena še tako močno obrambo. Če bi plavi zaigrali tako tudi proti tržaškim gasilcem, potem mislimo, da ne bi zapustili tako poraznega vtisa, temveč ravno nasprotno.

Slab nastop proti gasilcem pa je bil v soboto popolnoma zbrisan iz spomina Borovih navijačev, ki so na igrišču spet našli svojo ekipo, ki si zna tudi pošteno zavihati rokave in prikazati lepo igro ter nuditi nasprotniku trdovraten odpor, kakršnega so navijači pričakovali.

Poraz Bora pa je bil obenem tudi poraz tržaških gasilcev, ki jim je splahnelo tako še zadnje upanje za napredovanje v višjo ligo. Gasilci bodo tako morali kljub svojim «daljnosežnim» načrtom ostati v drugi ligi.

Rezultati sedmega povratnega kola:

Celana — *Robur 3:1
Ravalico — *Libertas 3:0
Bovoli — *Bor 3:1
*CRDA — Intrepida 3:0

LESTVICA

Bovoli	15	14	1	43	16	28
Ravalico	15	13	2	40	11	26
Pagnin	15	10	5	33	26	20
Bor	16	10	6	37	28	20
Celana	15	8	7	31	26	16
Libertas	15	6	9	25	35	12
CRDA	15	5	10	28	34	10
Robur	15	3	12	18	41	6
Intrepida	16	3	13	19	41	6

V jutrišnjem kolu Borova šesterka počiva, ostale tekme pa so: Intrepida-Pagnin, Ravalico-CRDA, Celana-Libertas, Bovoli-Robur.

f. v.

NOGOMET

Turnir deželnih reprezentanc

Julijska krajina, Veneto in Toskana so prvi trije polfinalisti turnirja deželnih reprezentanc za «Nagrado Zanetti», na katerem nastopajo diletantska moštva sestavljena iz igralcev, ki sicer igrajo v prvenstvu prve kategorije. Četrtega polfinalista bodo določili z žrebom, ker sta tako Tridentinska Benečija, kot Abruci zaključila tekmovanje v svojih skupinah z enakim številom točk in z enako razliko golov.

Današnji izidi:

V Codroipu:
Veneto - Lombardija 2:0
V Palmanovi:
Campania - Piemont 1:0
V Manzanu:
Julijska krajina - Marke 2:0
V Krmiu:
Abruci - Tridentinska Benečija 1:1
V Miljah:
Emilija - Sicilija 2:2
V Tržiču:
Puglie - Kalabrija 1:0
V Osoppu:
Toskana - Lucania 2:0
V Pagnaccu:
Umbria - Ligurija 6:2

Polfinale bodo odigrali v soboto.

Žrebanje polfinalistov za oba evropska pokala

PRAGA, 21. — Danes so opravili žrebanje nasprotnikov za polfinalna srečanja tekmovanj za pokal evropskih državnih prvakov in pokal evropskih pokalnih prvakov. Žrebanje je dalo naslednji izid:

Pokal državnih prvakov:
Juventus — Benfica
Manchester United—Real Madrid
Pokal pokalnih prvakov:
Milan — Bayern Muenchen

Hamburg — zmagovalec četrtfinala Cardiff City — Torpedo Moska.

Juventus se bo pomeril v svojem polfinalu z Benfico, ki je bila dvakrat zmagovalec tega tekmovanja.

Milanov nasprotnik Bayern je lani zmagal na tem tekmovanju, medtem ko Milan na njem sodeluje prvič. Italijansko moštvo pa je že zmagalo v tekmovanju za pokal evropskih državnih prvakov in sicer leta 1963.

KOLESARSTVO

51. GIRO D'ITALIA

Letos 22 etap, en počitek

MILAN, 21. — V Milanu so včeraj na tiskovni konferenci v prisotnosti mnogih znanih kolesarskih osebnosti predstavili podrobnosti letošnje 51. mednarodne etapne kolesarske dirke Giro d'Italia. Iz poteka proge in podrobnejšega opisa dirke je razvidno, da bo letošnja dirka zelo zanimiva, saj je pot tako pripravljena, da bo odgovarjala mnogim vozačem. Posamezne etape pa bodo naslednje:

1.	21.5.	Campione d'Italia - Novara	128 km
2.	22.5.	Novara-S. Vincent	189 km
3.	23.5.	S. Vicent - Alba	168 km
4.	24.5.	Alba - Sanremo	162 km
5.	25.5.	na dirkališču «Romolo e Remo»	131 km
6.	26.5.	Sanremo - Alessandria	223 km
7.	27.5.	Alessandria - Piacenza	170 km
8	28.5.	San Giorgio Piacentino - Brescia	220 km
9.	29.5.	Brescia - Lago di Caldonazzo	210 km
10.	30.5.	Trento - Monte Grappa	136 km
11.	31.5.	Bassano di Grappa - Trst	198 km
12.	1.6.	Gorica - Auronzo	213 km
13.	2.6.	Cortina d'Ampezzo - Vittorio Veneto	165 km
14.	3.6.	Vittorio Veneto - Marina Romea	194 km
15.	4.6. 5.6.	Ravenna - Imola počitek	140 km
16.	6.6.	San Marino (na kronometer za posameznike)	53 km
17.	7.6.	San Marino - Foligno	197 km
18.	8.6.	Foligno - Abbadia S. Salvatore	170 km
19.	9.6.	Abbadia San Salvatore - Rim	195 km
20.	10.6.	Rim - Rocca di Cambio	215 km
21.	11.6.	Rocca di Cambio - Blockhaus	198 km
22.	12.6.	Chietti - Neapelj	238 km

Maribor med polfinalisti tekmovanja za jugoslovanski nogometni pokal

V četrtfinalu tekmovanja za jugoslovanski nogometni pokal so dosegli naslednje izide:

Maribor — Beograd 1:0,
Borovo — Crvena zvezda 0:2,
Vojvodina — Proleter 3:0,
Bor — Sloboda 3:1.

Zmaga Maribora nad Beogradom predstavlja doslej največji uspeh slovenskega nogometa v tem tekmovanju. Slovenija je tako v jugoslovanskem nogometnem pokalu prvič v svoji nogometni zgodovini dobila polfinalista. Pred tem je izbojeval najvišjo uvrstitev bivši ljubljanski Odred (ki se je kasneje preimenoval v Olimpijo), ki je bil trikrat četrtfinalist in sicer v letih 1952, 1953 in 1954.

Gol, ki je prinesel zmago Mariborčanom, je dosegel v 12' p.p desno polkrilo Bogo Pirc.

* * *

Jugoslovanska državna nogometna reprezentanca je v trening tekmi v Prištini premagala pokrajinsko reprezentanco Kosmeta s 4:0 (1:0).

ALPINISTA V TEŽAVAH

CHAMONIX, 21. — Dva francoska alpinista, sta v severni steni Grandess Jorasses zaradi novozapadlega snega zašla v težave in sta blokirana v steni. Eden izmed njiju je izgubil spalno vrečo, ki je padla v globino. Jutri ju bodo skušali doseči gorski reševalci.

SMUČARSKI SKOKI

PLANICA 68

V Planici jutri začetek skokov

Velika udeležba odličnih domačih in tujih skakalcev

PLANICA, 21. — V Planiški dolini je vse nared za veliko mednarodno tekmovanje v smučarskih skokih za pokal Kongsberg in za Memorial Janeza Polde. Tekmovanji bosta na sporedu v soboto in nedeljo. Jutri dopoldne bo na vrsti prvi uradni trening. V soboto se bo začelo dopoldne ob 11. uri tekmovanje članov na 90-metrski skakalnici, popoldne ob 14. uri pa bo na vrsti nastop mladincev na 65-metrski skakalnici za pokal Kongsberg. Na prireditvi bodo sodelovali najboljši skakalci iz Avstrije, Švice, Italije, Francije, Zahodne Nemčije in seveda Jugoslavije. Izven konkurence pa bodo tekmovali še skakalci iz Sovjetske zveze, Češkoslovaške, Poljske, Madžarske, in še nekaterih drugih držav. V nedeljo se bodo na preurejeni 110-metrski skakalnici začeli ob 10.30 skoki za tretji Memorial Janeza Polde.

Največ časa se na to veliko prireditev pripravljajo slovenski skakalci, ki so že nekaj časa zbrani v Ratečah. Jugoslovansko reprezentanco bo sestavljalo 15 članov in 12 mladincev. Zanimivo je, da bodo na tem tekmovanju prvič v zgodovini Planice nastopili kar trije rodni bratje: Drago, Ivo in Danilo Pudgar iz Črne iz slovenske Koroške, ki imajo za trenerja — svojega očeta. Vsi trije so kandidati za jugoslovansko mladinsko reprezentanco.

Letošnja planiška prireditev pa ne bo rekordna le po udeležbi, kakovosti tekmovalcev in obsegu organizacije, temveč tudi po pomoči nekdanjih skakalcev organizaciji prireditve. Tako bo vodil pripravo skakalnice ing. Lado Gorišek, vodja zaletišča bo bivši jugoslovanski državni prvak Jože Zidar, napovedovalec bo znani tekač Roman Seljak, načelnik skakalnice pa bo Rudi Finžgar, ki je sam na tej skakalnici — seveda v mlajših letih — skočil nič manj kot 355-krat.

GRAHAM GREENE:

Tihi Američan

Poslovenil Miroslav Ravbar

39.

Bolj natančno sem preiskal stroj in našel sledi belega prahu. Diolacton, sem si mislil, ima nekaj skupnosti z mlekom. Toda bobna ali kalupa tu ni bilo. Skozi pisarno sem se vrnil v garažo. Prijela me je želja, da bi stari avto potrepljal po blatniku: dolgo je čakal ,toda nekega dne bo tudi njega... Tedaj so bili gospod Muoi in njegovi pomočniki verjetno kje med riževimi polji na poti k sveti gori, kjer je bilo poveljstvo generala Théja. Ko sem končno povzdignil glas in zaklical «Monsieur Muoi!», sem se lahko zamislil, da sem daleč od garaže, bulvara in brivcev, zunaj na poljih, kamor sem se zatekel, ko sem odšel iz Tanyina. «Monsieur Muoi!» Različno sem videl, da se je neki mož med riževimi polji oziral za mano.

Šel sem domov in na stopnišču so zaščebetale starke kakor v živi meji, razumel sem jih toliko kot ptičje čebljanje. Phuong ni bilo doma, pustila je listek, da je pri sestri. Legel sem na posteljo — še vedno sem se hitro utrudil — in zaspal. Ko sem se zbudil, so kazali bleščeči kazalci budilnike eno petindvajset. V pričakovanju, da spi Phuong poleg mene, sem se obrnil. Toda blazina je bila nedotaknjena. Gotovo je tisti dan zamenjala rjuhe, bile so hladne, kakor so prišle iz pralnice. Vstal sem in odprl predal, kjer je imela spravljene svoje šale, toda ni jih bilo več. Stopil sem h knjižni polici, tudi ilustrirano življenje kraljevske družine je izginilo. Phuong je odnesla svojo balo.

V hipu, ko se udariš, še ne boli hudo. Bolečina je nastopila okrog treh zjutraj, ko sem začel delati načrte za življenje, ki ga moram nekako še preživeti, in obujati spomine, ki naj bi se jih nekako iznebil. Srečni spomini so najslabši in poskušal sem z nesrečnimi. Imel sem prakso; vse to sem že prej doživel. Vedel sem, da lahko storim, kar je nujno, toda sedaj sem hil starejši in sem čutil, da imam malo moči za obnavljanje.

3

Šel sem v ameriško poslanstvo in vprašal po Pylu. Zato je bilo treba na vhodu izpolniti neki obrazec in ga oddati vojaškemu policistu. Ta mi je rekel: «Vzroka obiska niste navedli.»

«Bo že vedel,» sem rekel.

«Torej ste domenjeni z njim.»

«Ako želite, lahko to napišete.»

«Mogoče se vam zdi bedasto, toda moramo biti previdni. Pojavljajo se različni čudni tipi.»

«Da, slišal sem.» Žvečilni gumi je porinil na drugo stran ust in stopil v dvigalo. Čakal sem. Nisem vedel, kaj naj rečem Pylu. Takega prizora še nisem igral. Policist se je vrnil. Nejevoljno je godrnjal: «Lahko greste gor. Soba 12 a. Prvo nadstropje.»

Ko sem vstopil, sem videl, da Pyla ni tam. Za pisalno mizo je sedel Joe, gospodarski ataše. Še vedno se nisem mogel spomniti njegovega priimka. Phuongina sestra me je opazovala izza pisalnega stroja. Ali nisem videl v teh rjavih grabežljivih očeh zmagoslavja?

«Vstopite, vstopite, Tom,» je vihravo zaklical Joe. «Zelo me veseli. Kako pa noga? Ne prihajate preveč pogosto v to našo barako. Vzemite stol. Povejte no, kaj mislite o poteku nove ofenzive. Sinoči sem videl Grangerja v Continentalu. Zopet gre na sever. Zelo okreten je Kjer je kaj novega, je Granger. Želite cigareto? Vzemite si. Poznate gospodično Hei? Ne morem se spomniti vseh teh imen — pretežko za starega samca, kakor sem jaz. Kličemo jo: Hej, vi! To ji je všeč. Pri nas ni tistega zatohlega kolonialnega ozračja. Kaj klepečejo na trgu, Tom? Vi mladi vse zavohate. Hudo mi je bilo, ko sem slišal tisto zastran noge. Alden mi je pravil...»

«Kje je Pyle?»

«O, Aldena danes zjutraj ni v pisarni. Mislim, da je doma. Mnogo dela doma.»

«Vem, kaj dela doma.»

«Zelo okreten je. No, kaj pravite?»

«Vsekakor vem za nekaj, kar dela doma.»

«Ne razumem vas, Tom. Počasni Joe — to sem jaz. Sem zmerom bil. Zmerom bom.»

«Spi z mojim dekletom, sestro vaše tipkarice.»

«Ne razumem, kaj govorite.»

«Vprašajte jo. Ona je to skuhala. Pyle mi je speljal dekle.»

«Poslušajte, Fowler, mislil sem, da ste prišli po opravkih. V uradu vendar ne boste delali scen.»

«Prišel sem obiskat Pyla, a sumim, da se je skril.»

«No, vi pa res nimate pravice do takih pripomb. Po vsem tem, kar je Alden storil za vas.»

«O da, seveda. Rešil mi je življenje, kajne? A jaz ga za to nisem prosil.»

«Z veliko nevarnostjo za svoje življenje. Ta fant ima živce!»

«Brigajo me njegovi živci. So drugi deli njegovega telesa, ki so bolj *à propos*.» 53

«Izogibajte se takih namigovanj, Fowler, če je dama v sobi.»

«Dama in jaz se dobro poznava. Pri meni ji barantija ni hotela uspeti, pa je poskusila s Pylom. Prav. Vem, da se grdo vedem, a se bom še. V takem položaju se vsi slabo vedejo.»

«Imam mnogo dela. Sestavljamo poročilo o proizvodnji kavčuka.»

«Brez skrbi, že grem. Toda povejte Pylu, da sem bil tu, če bo telefoniral. Mogoče bo smatral za vljudnost, da mi vrne obisk.» Rekel sem Phuongini sestri: «Upam, da ste dali dogovor potrditi pri notarju, ameriškem konzulu in v cerkvi Kristusa Učenika.»

Šel sem na hodnik. Nasproti so bila vrata z napisom: Moški. Šel sem noter, zaklenil vrata, sedel, naslonil glavo na mrzel zid in zajokal. Do tedaj še nisem jokal. Celo njihova stranišča imajo naprave za zračno hlajenje, temperiran zrak mi je v hipu posušil solze, kakor posuši slino v ustih in seme v telesu.

4

Delo sem prepustil Dominguezu in odšel na sever. V Hajfongu sem imel prijatelje v gaskonjski letalski eskadrili ter smo ure in ure preživeli v baru na letališču ali pa smo balinali na peščeni stezi pred zgradbo. Uradno sem bil na fronti. Glede vneme sem se lahko meril z Grangerjem, vendar ta pot za moj časnik ni imela večje vrednosti kot izlet v Phat Diem. Toda če pišeš o vojni, zahteva spoštovanje samega sebe, da včasih tudi kaj tvegaš.

Celo za najkrajši čas ni bilo lahko tvegati, ker so iz Hanoja ukazali, da smem sodelovati samo pri horizontalnih napadih, ki so bili v tej vojni varni kakor vožnja z avtobusom, saj smo leteli nad dosegom težkih protiletalskih topov. Pretila nam ni nobena nevarnost razen pilotove napake ali okvare stroja. Odhajali smo po voznem redu in vračali smo se po voznem redu: tovori bomb so diagonalno jadrali navzdol in spirale dima so se dvigale od križišč ali mostov. Nato smo križarili nazaj, da popijemo aperitif ali balinamo na pesku.

53) Aktualni.

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica 24 Maggio 1/I Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV FRANČIŠKA št 20 — Telefon 37-338, 95-823 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — vnaprej četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir celoletna 8.100 lir — SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1 000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-6374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/1, telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 601-3-270/1 OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir — Mali oglasi 40 lir beseda — Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst